

Dnia 1 maja — w dniu Święta Pracy, ukaże się w WARSZAWIE specjalny numer centralnego organu Komunistycznej Partii Czechosłowackiej

Rudé Právo — wydany w JĘZYKU POLSKIM

W tym samym dniu ukaże się w PRADZE specjalny numer centralnego organu Polskiej Partii Robotniczej

Głos Ludu — wydany w JĘZYKU CZESKIM

GŁOS LUDU

PISMO POLSKIEJ PARTII ROBOTNICZEJ

ROK V

WARSZAWA — PONIEDZIAŁEK, 26 KWIETNIA 1948 R.

Nr 114 (1217)

Dziś 6 str.

Cena 5 zł

Wydanie F

REDAKCJA

Telefony:

Zast. Red. Nacz. 8-82-83

Sekretariat 8-82-85

Dział Miejski 8-83-27

Redakcja nocna 8-82-25

Dział listów i interwencji 8-81-84

ADMINISTRACJA

Warszawa, Smoła 18

tel. 8-23-84

Kolportaż tel. 8-74-44

26. IV. 1948

Amerykański plan utworzenia państwa zachodnio-niemieckiego wbrew zastrzeżeniom Anglii i Francji

NOWY JORK, 25.4. (PAP). — Dzienniki donoszą, że na konferencji londyńskiej delegacja Stanów Zjednoczonych przedstawiła tzw. plan Litchfielda (kierownik administracji cywilnej amerykańskiego zarządu wojskowego w Niemczech) w sprawie utworzenia państwa Zachodnio - niemieckiego. Plan ten przewiduje następujące terminy:

w lipcu 1948 ma być ustanowiony tymczasowy rząd Niemiec zachodnich we Frankfurcie.

We wrześniu 1948 mają się odbyć wybory do niemieckiej konstytuancy.

W styczniu 1949 ma być ogłoszona konstytucja państwa zachodnio - niemieckiego.

W marcu 1949 mają się odbyć wybory do parlamentu, a następnie powinien powstać rząd niemiecki.

Korespondenci londyńscy donoszą, że Wielka Brytania przyjęła plan amerykański z pewnymi zastrzeżeniami. Anglii pragną bowiem stworzyć specjalny statut dla Zagłębia Ruhry, aby zachować przywileje Wielkiej Brytanii w tym ważnym okręgu przemysłowym.

Również delegacja francuska wysunęła szereg istotnych zastrzeżeń przeciwko planowi amerykańskiemu. Polityka francuska świadczy o tym, że Francja gra na zwłokę, pragnąc odroczyć utworzenie państwa zachodnio-

niemieckiego. Francuzi zdają sobie bowiem sprawę z tego, że — podczas gdy obecnie posiadają oni zwierzchnią władzę w strefie francuskiej, — to po utworzeniu państwa zachodnio-niemieckiego rola Francji zostanie zredukowana do zera.

Delegacja amerykańska w Londynie napotkawszy na dość sztywne stanowisko Francji i na zastrzeżenia Wielkiej

Brytanii wobec planu Litchfielda, — zakomunikowała o tym Departamentowi Stanu, domagając się odpowiedniej interwencji.

Należy więc oczekiwać, że w najbliższym czasie Stany Zjednoczone wykorzystają zależność gospodarczą i polityczną Wielkiej Brytanii i Francji dla przeforsowania swych planów w sprawie Niemiec.

Konferencja londyńska przy drzwiach zamkniętych Zgubne skutki polityki Anglosasów

MOSKWA, 25.4. (PAP). — Znany publicysta radziecki Wiktorow, komentując fakt zwolnienia konferencji 6-ciu państw w sprawie Niemiec, stwierdza, że konferencja ta nie posiada żadnego prawa decydowania o losie Niemiec. Jedyne Rada Ministrów Spraw Zagranicznych 4-ech mocarstw może podejmować uchwały w tej sprawie.

Wiktorow podkreśla, że Stany Zjednoczone, Anglia i Francja są zdecydowane doprowadzić do rozbitcia Niemiec.

Jeżeli dotychczas tego nie uczyniły, to wskutek chwytliwego stanowiska Francji. Przyczyną wahań rządu fran-

cuskiego w sprawie Niemiec jest negatywny stosunek narodu francuskiego wobec polityki, zmierzającej do podważenia współpracy międzynarodowej oraz odrodzenia potencjału wojennego Niemiec reakcyjnych.

Namiast Waszyngton i Londyn pragną przyspieszyć ostateczne rozbitcie Niemiec, gdyż — jak przyznał dziennik „Times” — zwłoka przyczyni się jedynie do wzmocnienia oporu narodu niemieckiego przeciwko planom anglosaskim.

Wiktorow zaznacza, że chodzi tu nie tylko o opór narodu niemieckiego, lecz również o naród angielski, który coraz boleśniej odczuwa zgubne skutki polityki Bevena. Dlatego też Amerykanie na obecnej konferencji w Londynie zwiększają swój nacisk na innych uczestników konferencji w sprawie utworzenia państwa zachodnio - niemieckiego.

Konferencja londyńska — kończy Wiktorow — odbywa się za zamkniętymi drzwiami, gdyż sprawy, znajdujące się na porządku dziennym konferencji nie lubią światła dziennego.

Mosley i Franco tworzą „nowy ład”

LONDYN, 25.4. (PAP) — Agencja Reutersa donosi, że znany faszysta południowo-afrykański Oswald Pirow, przewodniczący „ruchu nowego ładu”, zamierza na spółkę z przywódcą faszystów brytyjskich Sir Oswaldem Mosleyem utworzyć nową partię polityczną.

Partia ta ma nosić miano „wrogów Związku Radzieckiego”. Pirow złożył to oświadczenie w chwili, gdy opuszczał samolotem Londyn po odbyciu kilkudniowych rozmów z Mosleyem.

Udał się on do Madrytu prawdopodobnie dla spotkania się z Franco.

Anglia zacieśnia współpracę handlową z frankistowską Hiszpanią

LONDYN, 25.4. (PAP). — Zapowiedziano tu odjazd do Madrytu w przyszłym tygodniu brytyjskiej misji finansowej i handlowej.

Misja ta ma zrewidować anglo - hiszpański układ monetarny z 1947 r. oraz zbadać możliwości rozszerzenia handlu między Wielką Brytanią a Hiszpanią frankistowską w ciągu następnych 12 miesięcy.

Zwycięstwa chińskiej armii ludowej wywołują zamieszanie w kołach kierowniczych Kuomintangu

PARYŻ, 25.4. (PAP). — Agencja France Presse donosi z Pekinu, że wojska Czang-Kai-Szeka ewakuowały wschodnią część prowincji Chachar.

W Nankinie podano do wiadomości, że 4 armie wojsk ludowych maszerują na Czang-Czun.

MOSKWA, 25.4. (PAP). — Dzienniki radzieckie, powołując się na agencję Sinbua, donoszą, że dowództwo chińskiej armii ludowej ogłosiło nadzwyczajny komunikat o zajęciu dawnej stolicy Chin demokratycznych, Jenanu.

Bezpośrednio po zajęciu miasta przez wojska ludowe, demokratyczne władze administracyjne natychmiast przystąpiły do pracy.

Ostatnie zwycięstwa armii demokratycznej wywołały zamieszanie w kołach kierowniczych Kuomintangu. Jak podaje „Nowoje Wremia”, na sesji Zgromadzenia Narodowego w Nankinie minister wojny Bai-Tsin-Tsin

Mit marshallowski rozwiewa się USA zmniejszają dostawy dla Europy Niemcy zachodnie — uprzywilejowane

NOWY JORK, 25.4. (PAP). — Prasa donosi, że administrator planu Marshalla, Paul Hoffman, zamierza kierować się następującymi zasadami:

a) operacje będą oparte na konkretnych umowach, zawieranych przez prywatne przedsiębiorstwa po obu stronach Atlantyku;

b) Niemcy Zachodnie mają odegrać kluczową rolę w planie Marshalla, wobec czego odbudowa ich ma być przyśpieszona.

Hoffman zmierza do tego, by plan Marshalla stał się źródłem zysków dla przedsiębiorstw prywatnych w Stanach Zjednoczonych i w krajach Europy Zachodniej. Towary dla krajów marshallowskich będą zakupowane przez importerów prywatnych w Europie Zachodniej od eksporterów i hurtowników prywatnych w Stanach Zjednoczonych.

W kołach finansowych nie ukrywa się, że dostawy marshallowskie będą przechodzić przez rąkuch pośredników, wobec czego konsumenci zachodnio-europejscy otrzymają znacznie mniej, niż przewidziano. Należy podkreślić, że również transport odbędzie się na prywatnych statkach handlowych co spowoduje wzrost frachtu.

Nie dziwnego, że kredyty marshallowskie mogą podzielić los pożyczki angielskiej z roku 1946, tj. ich silna nabywca zostanie w praktyce obniżona. Biorąc powyższą okoliczność pod uwagę, Hoffman wyraził pogląd, że kredyty marshallowskie okazały się niewystarczające.

W kołach politycznych uważa się, że rząd amerykański zmuszony będzie zmniejszyć przewidziane dostawy do niektórych krajów europejskich, gdyż kredyty okazały się zbyt szupale. Nie dotyczy to oczywiście Niemiec Zachodnich.

OBRADE KOMITETU KRAJÓW MARSHALLOWSKICH

PARYŻ, 25.4. (PAP). — W piątek odbyło się pierwsze posiedzenie Komitetu Wykonawczego Organizacji Współpracy Gospodarczej krajów marshallowskich. Przedmiotem obrad była sprawa utworzenia Sekretariatu Generalnego Organizacji oraz kwestia europejskiego programu importu.

Od wtorku przyszłego tygodnia w pracach technicznych organizacji będą brał udział eksperci niemieccy: Kaiser i Haefner, jako przedstawiciele Bizonii, Armbruster i Dortenbach jako reprezentanci strefy francuskiej oraz Puender.

Oddziały żydowskie rozpoczęły ofensywę na Jaffę Anglia pozbawia Palestynę żywności i środków finansowych

NOWY JORK, 25.4. (PAP). Agencja „Associated Press” donosi, że oddziały Irgunu i organizacji Stern przystąpiły w nocy z soboty na niedzielę do ataku na Jaffę.

JERUZOLIMA, 25.4. (PAP). — Podczas ofensywy oddziałów Haganah (według innych doniesień w natarciu uczestniczą też oddziały Irgun i Stern) na port arabski Jaffę rozwinął się najintensywny, w porównaniu z innymi walkami w Palestynie, ogień zaporowy mógłby. Na port spadły liczne pociski.

Według dotychczasowych doniesień zginęło 2 Arabów a 64 zostało rannych. Liczba ofiar po stronie żydowskiej nie jest znana. Źródła żydowskie przyznają, że Żydzi zdolali przedostać się poprzez teren, oddzielający arabską Jaffę od żydowskiego miasta Tel Aviv.

Wśród punktów zajętych przez Żydów znajduje się komisariat policji. Wielu Arabów ucieka z Jaffy.

NOWY JORK, 25.4. (PAP). Agencja INS donosi, że instruktorami technicznymi oddziałów arabskich, przygotowujących się do walki z Żydami, są oficerowie niemieccy, którzy schronili się w krajach Bliskiego Wschodu.

MOSKWA, 25.4. (PAP). Organ ministerstwa sił zbrojnych ZSRR „Krasnaja Zwiezda” nawiązując do debaty palestyńskiej w ONZ stwierdza, że Anglia pozbawia Palestynę wszelkich środków finansowych, zamroziła jej fundusze szterlingowe i odmówiła zaopatrywania kraju w żywność pod pretekstem, że 15 maja wygasa jej mandat.

Jednakże chwilowo nie ma żadnych oznak, by Anglii chciały zrezygnować z opuszczenia Palestyny. Starają się oni wszelkimi sposobami umocnić w kraju swe pozycje ekonomiczne. Bez zgody Komisji ONZ Anglii zagarnęli niemieckie nieruchomości w Palestynie w charakterze odszkodowań dla Iraq - Petroleum Company.

Stany Zjednoczone popierają stanowisko Anglii, zmierzające do zerwania uchwały Zgromadzenia Generalnego ONZ.

Plan podziału Palestyny nie dogadza ani USA ani Anglii, albowiem położyłyby on kres walce między Arabami i Żydami i zlikwidowałby półkolonialne stosunki, jakie panują w

Palestynie. Nowy projekt wniesiony przez delegację amerykańską, poddyktowany jest względami politycznymi, gospodarczymi i wojskowymi, strategicznymi. Ma on umożliwić Stanom Zjednoczonym i Anglii kontynuowanie ich kolonialnej polityki w Palestynie pod parawanem opieki ONZ.

Polityka ta — konkluduje pismo — pozostaje w sprzeczności z interesami narodu arabskiego i żydowskiego oraz interesami pokoju i sprawiedliwości, wyrażając poważną szkodę autorytetowi ONZ.

Premier Dymitrow u prezidenta Benesa

PRAGA, 25.4. (PAP). Prezydent Benes przyjął członków bułgarskiej delegacji rządowej z premierem Dymitrowem na czele.

Prezydent Benes wyraził zadowolenie z powodu podpisania układu bulgarsko - czechosłowackiego.

Komitet Honorowy Biegu Kolarskiego Warszawa - Praga

Komitet Honorowy Międzynarodowego Biegu Kolarskiego Warszawa — Praga — Warszawa, nad którym protektorem w Polsce objął sekretarz generalny Polskiej Partii Robotniczej tow. Władysław Gomułka - Wiesław — został już ukonstytuowany.

Starterem Honorowym wyścigu Warszawa — Praga będzie Ambasador Republiki CSR w Polsce — p. Józef Hejret.

(skład Komitetu Honorowego podajemy na ostatniej kolumnie).

W KILKU WIERZSZACH

GENEWA. W poniedziałek nastąpi otwarcie 3 sesji europejskiej Komisji Gospodarczej ONZ. Na porządku dziennym znajdują się m. inn. sprawy współpracy Organizacji Rolnictwa i Wyżywienia (FAO) z organizacją Narodów Zjednoczonych. Uczestnicy Konferencji omówią również sytuację gospodarczą Europy na podstawie sprawozdania, przygotowanego przez sekretarisa Komisji.

LONDYN. Z Kairu donoszą, że w niedzielę przed domem b. premiera egipskiego Mustafy Nahasa Paszy, przywódcy opozycji Wafd, eksplodował samochód naladowany materiałem wybuchowym. Nahasa Pasza nie odniósł szwanku. Był to już 5 z kolei zamach na tego dyktatora egipskiego.

Według doniesień z Aleksandrii, wia domość o tym zamachu wywołała wzburzenie wśród strajkujących studentów tamtejszego uniwersytetu.

PRAGA. Podano do wiadomości, że podpisano w Pradze tymczasowe porozumienie bulgarsko - czechosłowackie w sprawach gospodarczych i specjalnych.

Pod naciskiem mas

Rozwiązanie komitetu zwolnienia Pétaina

PARYŻ, 25.4. (PAP). — Jak donosiłmy, fakt utworzenia komitetu dla zwolnienia Pétaina wywołał rosnącą falę protestów na terenie całej Francji. W wielu miastach odbyły się zebrania publiczne, na których przed stawiciele postępowych organizacji domagały się rozwiązania komitetu.

Ulegając naciskowi opinii publicznej rząd francuski postanowił rozwiązać komitet dla zwolnienia Pétaina.

RZĄD ZAKAZAŁ MANIFESTACJI MŁODZIEŻY WE FRANCJI

PARYŻ, 25.4. (PAP). — Rada Ministrów zatwierdziła decyzję ministra spraw wewnętrznych Mocha, zabraniającą odbycia manifestacji w Paryżu i miastach prowincjonalnych z okazji Międzynarodowego Święta Sportu Młodzieży, zorganizowanego w dniach od 10 — 16 maja.

METALOWCY DOMAGAJĄ SIĘ PODWYŻKI PŁAC

PARYŻ, 25.4. (PAP). — Federacja Związków Zawodowych Metalowców wysłała do pracodawców list do mających się rozpocząć rokowań w sprawie 20 proc. podwyżki płac.

DEBATY W SPRAWIE SŁUŻBY WOJSKOWEJ

PARYŻ, 25.4. (PAP). — Pięciogodzinne piątkowe posiedzenie Rady Ministrów było poświęcone w pierwszym rzędzie sprawie 18-miesięcznej służby wojskowej, której uchwalenie na polityka na sprzeciw socjalistów. Problem ten nie został definitywnie załatwiony i ma być nadal dyskutowany

na śródomowym posiedzeniu Rady Ministrów.

Według niedyskrecji, które przeniknęły do opinii publicznej, minister Sił Zbrojnych Teigen, poparty przez premiera Schumana, podtrzymał całkowicie swój projekt, grożąc dymisją w wypadku jego odrzucenia. Minister finansów Rene Mayer, uzyskał uchwalenie globalnej sumy kredytów wojskowych, wyrażając przekonanie, że sprawa w czasie trwania służby wojskowej winna być dyskutowana w ramach budżetu wojskowego.

Zwraca uwagę okoliczność, że minister Teigen, motywując swój projekt, uzasadniał go m. in. „koniecznością utrzymania porządku wewnętrznego.

PARYŻ, 25.4. (PAP). Propozycja delegata francuskiego do ONZ w sprawie stworzenia armii ochotniczej dla utrzymania ładu w Palestynie spotyka się z krytyką całej prasy francuskiej bez względu na tendencje polityczne. „Należy się obawiać — pisze prawnik Figaro — że decyzja taka zwróci przeciwko Francji tak Arabów jak i Żydów.”

Komunistyczna „L'Humanite” podkreśla, że przyjęcie propozycji francuskiej oznaczałoby w praktyce obronę angloamerykańskich interesów nатовych z pomocą żołnierzy francuskich. Socjalistyczny „Populaire” donosi o znajdowaniu się wśród oddziałów arabskich oficerów hitlerowskich.

Sprawa ludobójstwa na Komisji ONZ

NOWY JORK, 25.4. (PAP). — Na posiedzeniu specjalnej podkomisji ONZ

do spraw społecznych 4 głosami przeciwko 3 zaaprobowany został projekt delegata radzieckiego Morozowa włączenia „przygotowania ludobójstwa” do kategorii czynów, podlegającym sankcjom.

Przyjęty ustęp przewiduje kary na następujące czyny: spisek w celu dopuszczenia się ludobójstwa, przygotowanie do ludobójstwa, podżeganie publiczne, lub prywatne do ludobójstwa.

Delegat radziecki Morozow wystąpił z zastrzeżeniem, iż w artykule brak paragrafu dotyczącego zakazu propagandy ludobójstwa. Przed definitywnym przyjęciem tego ustępu, komitet 5 głosami (Chiny, Liban, Francja, Stany Zjednoczone i Wenezuela) przeciwko 2 (Polska i ZSRR) odmówił włączenia paragrafu, dotyczącego propagandy, zaproponowanego przez delegata radzieckiego.

Paragraf ten przewidywał sankcje za „wszelkie rodzaje propagandy publicznej, za pośrednictwem prasy, radia, kina itd., mającej na celu podżeganie do nienawiści rasowej, narodowej, lub religijnej dla spowodowania ludobójstwa.”

„Trud” o konflikcie w łonie „Labour Party”

MOSKWA, 25.4. (PAP). — Nawiązując do nagłoni na 40 posłów Labour Party, autorów orędzia skierowanego do Nenni’ego, „Trud” stwierdza, że autorowie wyrażali nie tylko swoje własne poglądy, ale poglądy szerokiej kół swej partii i angielskich mas robotniczych.

Na wiecu w Gateshead, na którym przemawiał Zilliacus, zebrani wyrazili całkowitą solidarność z orędziem do Nenni’ego. Komitet wykonawczy dzielnicowej organizacji Labour Party w Stafford solidaryzował się w zupełności z postem labourystowskim Swingelerem, który podpisał orędzie 40.

Jeden z autorów orędzia Platts Mills oświadczył, że otrzymuje z całego kraju listy, wyrażające aprobatę dla jego stanowiska.

Nie należy zapominać — dodaje „Trud” — że dwustu wybitnych działaczy Labour Party wysłało protest przeciwko wydaniu wyroku śmierci na małżonkę przewodniczącego Greckiego Radzieckiego Towarzystwa Przyjaźni

„Trud” o konflikcie w łonie „Labour Party”

MOSKWA, 25.4. (PAP). — Nawiązując do nagłoni na 40 posłów Labour Party, autorów orędzia skierowanego do Nenni’ego, „Trud” stwierdza, że autorowie wyrażali nie tylko swoje własne poglądy, ale poglądy szerokiej kół swej partii i angielskich mas robotniczych.

Na wiecu w Gateshead, na którym przemawiał Zilliacus, zebrani wyrazili całkowitą solidarność z orędziem do Nenni’ego. Komitet wykonawczy dzielnicowej organizacji Labour Party w Stafford solidaryzował się w zupełności z postem labourystowskim Swingelerem, który podpisał orędzie 40.

Jeden z autorów orędzia Platts Mills oświadczył, że otrzymuje z całego kraju listy, wyrażające aprobatę dla jego stanowiska.

Nie należy zapominać — dodaje „Trud” — że dwustu wybitnych działaczy Labour Party wysłało protest przeciwko wydaniu wyroku śmierci na małżonkę przewodniczącego Greckiego Radzieckiego Towarzystwa Przyjaźni

Nowe miasto powstaje w Bułgarii

SOFIA, 25.4. (PAP). — W odległości kilku kilometrów od Haskowa, nad brzegami rzeki Maricy, powstaje nowe miasto przemysłowe Bułgarii, Dymitrowgrad.

Miasto to ma wielką przyszłość przed sobą. Na lewym brzegu rzeki Maricy wykryto ogromne złoża węgla kamiennego. Na prawym brzegu, który wznosi się wzdłuż wapiennej, dostarczającej również glinę w wysokim gatunku. Te bogactwa naturalne są warunkami sprzyjającymi szybkiemu rozwojowi przemysłu w nowo powstającym mieście.

Założono już stację elektryczną „Marica — 1”. W miarę zwiększenia się zapotrzebowania na prąd, wybudowana zostanie druga stacja elektryczna „Marica — 2”, o sile 50 tys. kw.

W zakładach przemysłowych powstałego miasta będzie zatrudnionych 15 tys. robotników.

Otwarcie wystawy sztuki jugosłowiańskiej

W Krakowie w Pałacu Sztuki odbyło się uroczyste otwarcie wystawy „Sztuka Narodów Jugosławii w XIX i XX wieku”.

W uroczystości wzięli udział ambasador Jugosławii dr Rade Pribocovic oraz liczni przedstawiciele świata politycznego, naukowego i artystycznego Krakowa.

Wśród eksponatów wystawy wybija się na pierwszy plan — wykonane w brzoje popiersie marszałka Tito, u którego stóp komitet wystawy złożył wianek biało — czerwonego kwiecia.

Rekord pilotek ZSRR w locie balonowym

MOSKWA, 25.4. (PAP). — Balon typu „ZSRR-WR-73” zakończył 23 kwietnia lot naukowo-badawczy. Na pokładzie balonu znajdowały się 2 kobiety pilotki Lubow Iwanowa i urzędniczka centralnego obserwatorium aerologicznego Zoja Tonkowa. Balon utrzymał się w powietrzu przez 32 godz. 45 min. W ten sposób ustanowiono nowy rekord kobiety w dziedzinie utrzymywania się balonu w powietrzu bez lądowania. Balon „ZSRR-WR-73” należy do balonów 4 kategorii, klasy A.

Automatyzacja górnictwa ZSRR

MOSKWA, 25.4. (PAP). — Instytut Naukowo — Badawczy Przemysłu Węglowego w ZSRR opracował nowy system automatyzacji kierowania głównymi maszynami i procesami produkcji w górnictwie.

Oryginalnością swą i szeroką skalą system ten przekracza wszystko, co osiągnięto zagranicą. Nowy system został już zastosowany w praktyce w zagłębiu węglowym w Czeljabinśku. Została tam automatyzowana praca wszystkich konwojów 1 i transportorów.

Automatyzacja usprawni w znacznym stopniu produkcję i ułatwi pracę robotników pracujących w szbach.

Ekshumacja zwłok żołnierzy radzieckich w Prabutach

W Prabutach odbyła się uroczystość przeniesienia zwłok poległych w czasie działań wojennych żołnierzy radzieckich na specjalnie w tym celu założony cmentarz wojskowy.

W uroczystościach wzięła udział wojskowa delegacja radziecka oraz przedstawiciele władz i społeczeństwa polskiego.

25 lat istnienia OM TUR Wielka uroczystość w „Romie”

Liczne rzesze młodzieży warszawskiej wypełniły dnia 25 bm. wielką salę „Romu” w Warszawie na uroczystej akademii z okazji 25-lecia Organizacji Młodzieżowej TUR.

Akademie otwiera przewodniczący warszawskiej organizacji OMTUR ob. Koberzyński, który przypomina dzieje powstania tej organizacji. Mówi o o okresie okupacyjnym tow. Koberzyński obrazuje wkład OMTUR w walkę z okupantem.

Tow. Cwik, mówiąc o historii OM TUR, przypomina działania nacjonalistycznych organizacji przedwojennych, które chciały mieć wyłączność na oddziaływanie na młodzież polską, aby nie dopuścić do kielkowania w umysłach tej młodzieży szlachetnych zainteresowań walką o sprawiedliwy ustój. Ludzie ci, szerzący ideologię nie nawisli sięgali również i po dusze młodzieży robotniczej, aby wszelkimi środkami zabić w niej szlachetne zainteresowania ideami postępu.

Ze szczególnym naciskiem mówca pletnaje politykę prawicy socjalistycznej, a zwłaszcza jej sojusz z Watykanem, skierowany przeciwko postępowi. Rzutując te wydarzenia na polską widownię polityczną, sekretarz CKW PPS stwierdza, że najlepszą naszą odpowiedź na te zakusy jest dalsze swarte marcegi młodzieży polskiej, która polaczy się w jedną organizację młodzieżową.

SERDECZNA WIEŻ Z ODRODZONYM WOJSKIEM POLSKIM jest powszechnym uczuciem w naszym społeczeństwie

III-ci Zjazd Towarzystwa Przyjaciół Żołnierza

W dniu 25 kwietnia br. w lokalu Klubu Oficerskiego w Warszawie rozpoczął swe obrady III Ogólnopolski Zjazd Towarzystwa Przyjaciół Żołnierza. Na Zjazd przybyli delegaci zarządów terenowych TPZ z całego kraju oraz przedstawiciele Wojska Polskiego i licznych organizacji społecznych.

Witał go zebranych, prezes Zarządu Głównego TPZ tow. Stefan Matuszewski wyraził przekonanie, że obecne obrady przyczynią się do dalszego zacieśnienia kontaktu pomiędzy społeczeństwem i żołnierzami odrodzonego Wojska Polskiego.

„Towarzystwo Przyjaciół Żołnierza” — stwierdził tow. Matuszewski — skupiając społeczeństwo pod hasła mi więzi uczuciowej z odrodzonym Wojskiem Polskim, przyczynia się do zjednoczenia narodu. W walce o pokój, w walce o utrwalenie naszych granic zachodnich, o umocnienie naszych zdobyczy socjalnych i w pracy przy odbudowie kraju — Towarzystwo Przyjaciół Żołnierza ma do spełnienia dużą rolę.

Najważniejszym elementem w pracy organizacji — stwierdza w dalszym ciągu minister Matuszewski — jest rozbudowanie działalności kulturalno — oświatowej wśród żołnierzy i społeczeństwa. Prace te, wskazujące na nowe oblicze odrodzonego Wojska Polskiego, uświadamiają społeczeństwo, że Wojsko stało się wielką szkołą obywatelską, podnoszącą poziom intelektualny i moralny ludności, likwidującą analfabetyzm, ucząc życia społecznego. Jak wynika z powyższego — kończy minister Matuszewski — profil naszej organizacji zmienił się radykalnie, harmonizując z długodystansowym etapem pokojowym, na jaki kraj nasz z innymi krajami demokracji ludowej wkroczył.

Z kolei, owoacyjnie powitany, przemówił do zebranych gen. Kusko, który cząc delegatem owocnych i jak najlepszych obrad Żołnierza, związanych ściśle z narodem, stojący na straży ludu, oczekuje jak najdalej idącej pomocy w dziedzinie kulturalno — oświatowej — podkreśla gen. Kusko, stwierdzając, że świadomość odpowie działalności, jaka ciąży na Towarzystwie Przyjaciół Żołnierza powinna zostać wzmocniona, zgodnie z wytycznymi Zjazdu.

PRZEMÓWIENIE TOW. WĄGROWSKIEGO
Referat ideologiczny wygłosił następnie poseł Wągrowski. Miłość do żołnierza — stwierdza na wstępie tow. Wągrowski — serdeczna więź z odrodzonym Wojskiem Polskim, jest jednym z najbardziej powszechnych uczuć w naszym społeczeństwie. Towarzystwo Przyjaciół Żołnierza jest jedynie aktywnym wykonawcą, wykładnikiem tych uczuć społeczeństwa. Za pośrednictwem i przy pomocy Towarzystwa Przyjaciół Żołnierza społeczeństwo składa żołnierzowi odrodzonego Wojska Polskiego dowody swej miłości i przywiązania.

ŻOŁNIERZ POLSKI — ŻOŁNIERZEM WOLNOŚCI
Nowe, odrodzone Wojsko Polskie jest armią nawskroś demokratyczną. Ludowa, jest zbrojnym ramieniem Polski Ludowej. Żołnierz polski jest żołnierzem demokracji i żołnierzem wolności. Społeczeństwo wykazuje mu wdzięczność za olbrzymi wkład krwi w wyzwolenie i odzyskanie Ziemi Za chodnich i szerokiego dostępu do morza. Z podziwem dla niezłomnego trudu i bohaterstwa żołnierza musi się w parze rozumienie i głębokie poznanie treści ideowej odrodzonego Wojska Polskiego.

Dlatego też wszystkie demokratyczne organizacje społeczne, a przede wszystkim Związek Uczestników Walki Zbrojnej o Niepodległość i Demokrację, Związek b. Więźniów Politycznych, Polski Związek Zachodni,

Omówiwszy pokrótce obecną działalność szkoleniową, rozwijaną przez OMTUR na terenie całego kraju, mówca podkreśla, że zbliżamy się obecnie do tego ideału, o który walczyli młodzi socjaliści. Świadomi potrzeby jedności i czekającej nas — razem z całą młodzieżą polską — dalszej walki, przy stąpamy do wspólnej organizacji młodzieży. Wspólnym wysiłkiem — kończy swę wywody poseł Motyka — budować będziemy Polskę socjalistyczną.

Przewodniczący akademii odczytał depeszę wystosowaną przez zebranych do generalnego sekretarza Polskiej Partii Socjalistycznej premiera tow. Józefa Cyrankiewicza o następującej treści:

„Zebrani na jubileuszowej akademii 25-lecia OMTUR członkowie Stolecznej Organizacji OMTUR przesyłają na Wasze ręce zapewnienie pełnej solidarności z linią PPS, realizującą jedność klasy robotniczej.

Równocześnie deklarujemy zwiększenie wysiłków, aby dać jak największy wkład naszym 25-lat walk, zwycięstw i doświadczeń w wielką zjednoczoną organizację młodzieży demokratycznej.”

Liga Morska, Polski Czerwony Krzyż, będąc również wielkimi oddziałami przyjaciół żołnierza — winny najbliższej współpracować z Towarzystwem Przyjaciół Żołnierza.

Zadania Towarzystwa Przyjaciół Żołnierza — to prowadzenie gruntownej pracy kulturalno — oświatowej wewnątrz organizacji i szerokiej pracy uświadamiającej na zewnątrz. Towarzystwo Przyjaciół Żołnierza winno krzewić w jednakowym stopniu tradycje bojowe Gwardii Ludowej i Armii Ludowej jak i tradycje I Armii Polskiej w ZSRR.

Poseł Wągrowski mówił dalej o tych, którzy chcieliby utopić bojowe tradycje narodu polskiego, tradycje Gwardii Ludowej, Armii Ludowej, tradycje walki wszystkich tych, którzy wyłamali się spod rozkazów Londynu, tradycje walki żołnierzy polskiej w mrocznej i beznadziejnej martyrologii. Tym szerzej głosić należy prawdę o wkładzie demokracji i narodu polskiego w klęskę imperializmu niemieckiego, w zwycięstwo demokracji.

Zwyciężyliśmy zbrojnie, czas dopro wadzić nasze dzieło zwycięstwa do końca, poczuć się narodem nie meczenników, lecz bojujących, bohaterów i zwycięzców. W r. 1939 nie został pokonany naród polski — zbankrutował i rozpadł się rząd reakcyjny i ich polityka.

Polityka demokracji ludowej jest polityką zwycięstwa, siły i rozkwitu Polski. Klęskę wrześniową okupił sztafender polski, zatłkniety nad Berlinem. Tragiczne doświadczenia powinny nas nauczyć twardej woli czynu, odparcia wszelkich grób i zakusów imperializmu, muszą być wezwaniem do wytrwałej i twórczej pracy.

Zadania Towarzystwa Przyjaciół Żołnierza są obecnie inne, aniżeli w

Pierwszy Krajowy Zjazd Ligi do Walki z Rasizmem rozpoczął się w Warszawie

Dnia 25 bm. obradował w Stolicy Pierwszy Ogólnopolski Zjazd Delegatów Ligi do Walki z Rasizmem przy udziale przedstawicieli wszystkich okręgów.

Po zagajeniu obrad powitał Zjazd: członek francuskiego ruchu oporu ob. Frydman i bawiarz w Stolicy dr Kramer, wiceprezes Towarzystwa Przyjaciół Palestyna — Polska. Mówcy pozdrowili uczestników Zjazdu w imieniu walczących o postęp i sprawiedliwość społeczną patriotów francuskich i żydowskich.

Obszerny referat o ideologii Ligi do Walki z Rasizmem wygłosił wiceprezes Zarządu Głównego Ligi Juliusz Górecki.

Mówca stwierdził, że walka z rasizmem jest walką o człowieka, bowiem rasizm jest ideologią zniszczenia i prześladowania człowieka, ideologią nacji, fałszu i faszyzmu. Teorie rasistowskie, faszyzmu i nacjonalizmu propagują brutalną siłę w stosunku między narodami. Przeciwdziałaniem tych niełudzkich zasad jest współdziałanie i współpraca narodów, gwarantujące postęp ludzkości. Liga do Walki z Rasizmem walczy o zasady braterstwa i o pokój powszechny.

Jedno z naczelnych zadań Ligi stanowi wychowanie nowego człowieka, a przede wszystkim wychowanie naszej młodzieży w duchu współpracy i braterstwa wszystkich narodów.

Prof. Uniwersytetu Krakowskiego dr Stolyhwo wygłosił referat o walce z przesądami rasowymi, wykazując bezsensowność i szkodliwość pseudonaukowych twierdzeń rasizmu.

O wychowaniu młodzieży zgodnie z założeniami Ligi do Walki z Rasizmem mówiła Wiktoria Czabakowa, członek prezydium ZNP.

Prelegentka stwierdziła, że prężna i społeczna, jakie zaszły w Polsce, pozwolą na ukształtowanie człowieka, który będzie aktywnie współuczestniczył w tworzeniu nowego życia. Przy ZNP powstał szereg komisji, które uważają za jedno ze swych zadań — walkę z rasizmem.

Już się ukazał w języku polskim NR 8 DWUTYGODNIKA O TRWAŁY POKÓJ, O DEMOKRACJĘ LUDOWĄ Do nabycia w kioskach i oddziałach R.S.W. „Prasa” cena 20 zł Prenumerata: miesięczna 40 zł kwartalna 120 zł

Młodzież akademicka jednoczy się

W niedzielę, 25 bm. w świetlicy Do mu Akademickiego w Warszawie odbyła się uroczysta akademii pierwszomajowa, urządzona staraniem demokratycznych organizacji młodzieżowych AZWM „Życie”, ZNMS, ZMW „Wici” i ZMD.

Zebrani uczyli na wstępie jednogłosem ciszą pamięć Wincentego Pstrawskiego.

Referat, poświęcony jedności ideologicznej i organizacyjnej czterech studenckich organizacji ideowo-wychowawczych w obliczu zbliżającego się święta pierwszomajowego, wygłosił tow. poseł Zenon Wróblewski (AZWM „Życie”).

Poseł Wróblewski omówił podsta wy ruchu zjednoczeniowego stwierdzając, że budowanie jednolitej organizacji oznacza, że musi być ona przede wszystkim powiązana z codziennymi interesami studium młodzieży ludowej na wyższych uczelniach, musi obejmować całość kształt zagadnień akademickich, musi w niej znaleźć miejsce ludzie o różnych zainteresowaniach. Nowa organizacja musi być więc jak najściślej związana z terenem akademickim i z koleją teren ten wiąże z codzienną walką i pracą Polski Ludowej i jej mas pracujących.

Po przemówieniu tow. Wróblewski

go, zebrani przyjęli odezwę do młodzieży:
„W związku z świętem pierwszomajowym akademicy, zebrani na uroczystej akademii, wzywają wszystkich studentów warszawskich do masowego udziału w święcie 1 Maja, celem podkreślenia łączności z masami pracującymi Polski, z masami pracującymi całego świata.”

W uchwalonej następnie rezolucji członkowie 4 organizacji stwierdzają, że „naczelnym zadaniem i obowiązkiem przodującego oddziału młodej inteligencji jest walka o zmianę oblicza wyższych uczelni, wychowanie nowej inteligencji ludowej, nowych kadr inżynierów i lekarzy, fachowców i naukowców, badaczy i pracowników kultury, wszechstronnie i niecierpliwie związanych z masami pracującymi, z dążeniami i pracą ludu polskiego.

Z radością i głębokim zadowoleniem — głosi rezolucja — witamy fakt stworzenia po raz pierwszy w historii polskiego ruchu studenckiego trwałego fundamentu pod budowę jednej organizacji. Powołanie Akademickich Komitetów Jedności Demokratycznej stanowi dalszy krok na przedzie do utworzenia jednolitej, silnej, trwałej i demokratycznej organizacji studenckiej.”

Wzrost dochodu narodowego Jugosławii

Wpływy budżetowe osiągnęły 125 miliardów dynarów

BELGRAD, 25.4. (PAP). — W Zgromadzeniu Ludowym Jugosławii toczy się obecnie dyskusja budżetowa. Rządowy projekt budżetu państwowego na rok 1948 zreferował wiceminister skarbu Odran Blagojevic.

Budżet zeszlonożny zamknął się nadwyżką po stronie dochodów w sumie prawie ośmiu miliardów dynarów. Projekt rządowy na rok 1948 przewiduje, że wpływy budżetowe osiągną, wraz z zeszlonożną nadwyżką, łączną sumę około 125 miliardów dynarów. W związku z wzrostem wpływów budżetowych zwiększa się inwestycje kapitalne, które przekroczą inwestycje z roku ubiegłego o 82 procent.

Przewodniczący związkowej komisji planowania minister Borys Kidric wyjaśnił przyczyny, dzięki którym budżet na rok bieżący zwiększy się w porównaniu z rokiem ubiegłym o 45,3 procent.

Jako główną przyczynę wzrostu wymienił wzrost dochodu narodowego, który zgodnie z planem gospodarczym wyniesie 44,4 proc. Przedstawiony dotychczasowy osiągnięcia w dziedzinie produkcji i handlu zagranicznego mówca zapowiedział dalszy wzrost wartości i siły nabywczej waluty jugosłowiańskiej i wskazał na zmniejszenie w roku bież. podatków chłopskich oraz na zwarcie nożyc cen o 16 proc. na korzyść wsi.

Najważniejsze zadania drugiego decydującego roku pięcioletni — stwierdził min. Kidric — to odkrycie i wykorzystanie nieujawnionych dotąd rezerw i bogactw kraju.

zwiększenie eksportu przy równoczesnym podniesieniu standardu życiowego, który w bież. roku ma osiągnąć wskaźnik 107 (przyjmując za 100 wskaźnik z 1939 roku), mobilizację nowych rąk do pracy i wreszcie nowoczesne rolnictwo.

BELGRAD, 25.4. (PAP) — Opublikowano tu hasła pierwszomajowe, z których na pierwsze miejsce wysuwają się wezwania do realizacji zadań planu pięcioletniego.

Wśród hasel, poświęconych przyjaźni Jugosławii z innymi narodami demokratycznymi, pięć głosi przyjaźń polsko-jugosłowiańską. Podkreślają one miłość narodów Jugosławii do bratniego narodu polskiego składają hołd walce i zasługom Polski w wojnie i pokoju oraz wyrażają życzenia wszechstronnej współpracy między Polską a Jugosławią.

Posiedzenie Rady Nacz. Stronnictwa Demokratycznego

W sali konferencyjnej Centralnego Komitetu Stronnictwa Demokratycznego w Warszawie odbyło się w dniu 25 kwietnia br. posiedzenie Rady Naczelnej Stronnictwa Demokratycznego.

Po zagajeniu przez prof. Michałowicza, sekretarza generalny SD wiceministra Leon Chajm wygłosił obszerny referat polityczny, w którym omówił m. inn. stanowisko, jakie zajmuje Stronnictwo w obliczu zjednoczenia się ruchu robotniczego.

W swych założeniach programowych — podkreślił w przemówieniu wiceminister — Stronnictwo Demokratyczne traktuje jedność Polskiej Partii Robotniczej i Polskiej Partii Socjalistycznej jako podstawowy element siły Polski Ludowej i gwarantuje jej trwałość.

„Służba Polsce” szkoli pilotów szybowcowych

Czynna w Tegoborzy koło Nowego Sącza szkoła szybowcowa Ministerstwa Komunikacji, która w ub. sezonie wyszkoliła 100 pilotów szybowcowych, w bieżącym roku przekazana została powszechnej organizacji „Służba Polsce”.

Pierwszy kurs szybowcowy „Służby Polsce” rozpoczął się 15 bm. i trwać będzie 4 tygodnie. Następny kurs rozpoczyna się 1 Maja. W każdym kursie uczestniczy 30 osób, prawie wyłącznie młodzież robotnicza i chłopięca, kierowana przez komendy „Służby Polsce” z całego kraju.

Obrady Zjazdu Pracowników Biurowych

Na czoło spraw, którymi zajmowano się 2 dnia Zjazdu Pracowników Handlowych i Biurowych, wysunęło się zagadnienie usprawnienia pracy aparatu handlowego. Delegaci w dyskusji wskazywali, że dla rozprawienia wstępującej stale masy towarowej, konieczne jest podjęcie najszerszego współzawodnictwa pracy.

Zjazd wyłonił specjalną komisję, która opracowała podstawowe zasady współzawodnictwa pracy.

Wybory samorządowe w Bawarii

BERLIN, 25.4. (PAP). — W niedzielę w Bawarii i Hesji (strefa amerykańska) około 4 milionów Niemców wybrało burmistrzów i radców miejskich.

Pierwsze wyniki wyborów mają być opublikowane w poniedziałek a wyniki ostateczne dopiero za 3 — 4 dni.

3 miliony młodzieży wzięło udział w obchodzie „Dnia Lasu”

Tegoroczne hasła „Dnia Lasu”: „Więcej drzew” i „Odbudujemy polskie lasy”, znalazły pełne zrozumienie i poparcie u szerokich warstw społeczeństwa polskiego.

Szczególnie żywo zainteresowała się akcją zadrzewienia kraju młodzież szkolna. Do pracy nad zadrzewieniem kraju stanęło około 29 tysięcy szkół i ok. 3 milionów młodzieży, która sadziła drzewa w lasach państwowych, porządkowała zieleńce i parki, zadrzewiała plaże i drogi. Nad zadrzewieniem poligonów, wydm piaszczystych i placów w koszarach, pracowali żołnierze i marynarze. Duży wkład w zadrzewienie w kraju dało Przemysłowe Rolnicze i Wojskowe oraz chłopcy, zrzeszeni w Związku Samopomocy Chłopskiej.

Aby umożliwić długofalową akcję zadrzewiania kraju, samorządy założyły w tym roku przy współpracy administracji Lasów Państwowych setki szkółek drzew iglastych i liściastych. Poza tym w ramach tegorocznej akcji „Dnia Lasu” rozpoczęto prace nad zadrzewieniem okolic Warszawy i zagłębia węglowego.

Na uroczystą akademii „Dnia Lasu”, która odbyła się w dniu 25 bm. w Państwowym Teatrze Polskim w Warszawie, przybyli m. in. prezes

Najwyższej Izby Kontroli dr Kołodziejczyk, który reprezentował Prezydenta R. P., wicepremier Korzycki, minister leśnictwa Podędworny, wiceminister Borowy, wiceprezydent m. Warszawy Szarek, delegacja czechosłowackiej młodzieży akademickiej z wyższych uczelni leśnych oraz przedstawiciele partii politycznych, Wojska Polskiego, duchowieństwa, organizacji i instytucji.

Po zagajeniu akademii przez inż. Grychowskiego — przewodniczącego Głównego Komitetu Obchodu „Dnia Lasu”, działalność Ministerstwa Leśnictwa na tle całokształtu zagadnień gospodarki leśnej w Polsce omówił minister Bolesław Podędworny.

Minister Podędworny powiedział m. in., iż w trzyletnim planie odbudowy gospodarczej przewidziane zasilenie 290 tysięcy ha zrębów, halizn, nieużytków i gruntów polnych, nie licząc zrębów bieżących. W roku ub. zalesiono ogółem 62 tys. ha, w roku bież. zalesi się 80 tys. ha, a w roku przyszłym ok. 150 tys. ha.

Po omówieniu zagadnień eksploatacji lasów, przemysłu drzewnego, produkcji nieleśnej i stawów rybnych, min. Podędworny podniósł zagadnienie trudnej pracy leśników, wyrażając nadzieję, że znajdzie ona zrozumienie u ogółu społeczeństwa.

Przemówienie swoje minister zakończył słowami: „Dzień Lasu” jest symbolem solidarności, współpracy i trwałego przetrwania społeczeństwa z leśnikami, które zrodziło się z głębokiej troski o las. Wspólny, ciężki wysiłek pozwoli przywrócić piękno naszej ziemi ojczystej.”

Na bogatą część artystyczną akademii złożyły się występy Orkiestry Polskiego Radia pod dyrekcją Stefana Rachonia, chóru „Harfa” pod dyrekcją W. Lachmana, śpiewaczki Barbary Kozłowskiej, oraz recytacje Elżbiety Barszczewskiej i Mariana Wyrzykowskiego.

Hasła pierwszomajowe:

Synowie robotników i chłopów na wyższe uczelnie

UDOSTĘPIENIE nauki młodzieży robotniczej, likwidacja przeszkód, które zamykały bramy wyższych uczelni przed przeważającą częścią naszej młodzieży — to jeden z najistotniejszych postulatów demokracji ludowej. Nie jest więc rzeczą przypadkową, że obóz demokracji polskiej wysunął te hasła równocześnie i równoległe z żądaniami upaństwowienia przemysłu i podziału ziem obszarowych, że umieścił je w rzędzie najważniejszych spraw politycznych i społecznych.

Podstawowe rewolucyjne reformy gospodarcze przeprowadziliśmy szybko i sprawnie, przeprowadziliśmy zgodnie z nakreślonym planem, gdyż pozwalały na to warunki obiektywne i ofiarne kadry ludzkie, zdolne do natychmiastowej realizacji tych postulatów. Przemysł został upaństwowiony a chłop od trzech już lat uprawia poobszarniczą ziemię i zbiera z niej plony. Hasła nacjonalizacji i reformy rolnej zniknęły już z transparentów pierwszomajowych, ustępując miejsca hasłom nowym, nawołującym do doskonalenia naszej gospodarki narodowej, do realizacji wielkich planów gospodarczych.

HASŁO „Synowie robotników i chłopów na wyższe uczelnie” — nie straciło jeszcze na aktualności, choć na przestrzeni minionych 3-4 lat i na tym odcinku zrobiono bardzo wiele.

Plan reformy oświatowej z natury rzeczy musiał być obliczony na czas dłuższy. Przełamanie pokutujących tradycji i nawyków, usuwanie skutków antydemokratycznego, przedwojennego ustawodawstwa, musiało się odbywać przy czynnym udziale ludzi, którzy na tych właśnie tradycjach wyrosli i którzy — szczerze mówiąc — nie widzieli o administrację wyższych uczelni — byli mniej czy bardziej gorliwymi realizatorami smutnej pamięci ustaw jedrzejewiczowskich. Trzeba było wciągnąć do aktywnej pracy postępowych profesorów, trzeba było przekonać „konserwatystów”, widzących w ówczesnej sytuacji stan jeśli nie zadowalający, to w każdym razie naturalny, trzeba było wreszcie przełamać opory tych czy owych ludzi z administracji uczelniejskiej. To nie były sprawy ani łatwe, ani proste.

Konsekwentna polityka demokra-

tycznych partii politycznych i organizacji młodzieżowych dała pozytywne rezultaty. Zdając sobie sprawę z faktu, że otwarcie wyższych uczelni dla młodzieży robotniczej i chłopskiej, to nie tylko naprawienie odwiecznych krzywd, ale i akt o niezwykłej doniosłości politycznej, dążono do szybkiego przełomu w stosunkach panujących w tej dziedzinie. Ten przełom został dokonany, dzięki tzw. kursom wstępnym i specjalnym przywilejom danym przy wstępowaniu na wyższe uczelnie młodzieży dotychczas upośledzonej.

CHOĆ wszystkie te posunięcia nie zmieniły jeszcze składu socjalnego młodzieży akademickiej w sposób radykalny, choć wciąż jeszcze istnieje dysproporcja między rzeczywistym składem społecznym ludności polskiej, a liczbą studiującej młodzieży robotniczej i chłopskiej, wolno nam już mówić o przełomie. Wolno nam, gdyż napływ do uczelni nowej młodzieży — młodzieży, która rozpoczęła studia wyższe, często nie przerobimy w sposób systematyczny normalnego kursu szkoły średniej, zmienił w sposób zasadniczy stosunek większości profesorów do zagadnienia „szerokiego otwarcia bram uczelni”.

Przed kilku tygodniami czytaliśmy krótkie wypowiedzi rektorów uczelni warszawskich na temat kursów wstępnych. Operując danymi liczbami, analizując wyniki egzaminów wstępnych i obserwując postępy w

nauce, rektorzy zgodnie stwierdzili, że idea kursów wstępnych zdała egzamin, że dopuszczenie młodzieży z pominięciem zwykłego toku postępowania nie obniżyło poziomu studiów. Mówiąc innymi słowami, kierownicy uczelni stwierdzili, że pilność, zapał i zdolności tych nowych studentów umożliwiły im pokonanie trudności w nauce, że „inwazja” nowych ludzi na wyższe uczelnie w niczym nie zagraża ani powadze, ani poziomowi nauki polskiej.

FAKT zmiany nastrojów i stopniowego przełamania oporów w gronie profesorskim przyczyni się z jednej strony do dalszych pozytywnych zmian w strukturze społecznej studiującej młodzieży, z drugiej zaś zapewni nowym studentom życiową, a tak potrzebną pomoc i opiekę ze strony personelu naukowego.

Powołanie Rady Szkół Wyższych, reforma postępowania habilitacyjnego i sposobu obsadzania nowych katedr, pozytywny stosunek ciała pedagogicznego do nowych studentów, to zjawiska bardzo istotne, zmieniające w sposób zdecydowany dotychczasowy charakter uczelni i prowadzące do przekształcenia dawnych twierdz reakcji w uczelnie demokratyczne.

PRAGNIEMY wykształcić i wychować nową ludową inteligencję polską. Ludową to znaczy z ludu wyrosłą i dla sprawy ludu pracują-

cą. Pragniemy wykształcić młodzież robotniczą i chłopską na wybitnych fachowców, chcemy mieć profesorów i badaczy wywodzących się z ludu. Pragniemy przekształcić wyższe uczelnie i instytuty badawcze na kuźnię postępowej, demokratycznej myśli naukowej. Wszliśmy już na drogę prowadzącą do tego celu. Ale dla realizacji tych zadań trzeba jeszcze wielkiej pracy i wielkich wyrzeczeń.

Głosząc hasło: „Młodzież robotnicza i chłopska na wyższe uczelnie”, myślimy o upowszechnieniu nauki, o realizacji postawionej sobie zadania objęcia szkołą podstawową wszystkich dzieci w wsi i w mieście.

Głosząc to hasło myślimy o stworzeniu warunków materialnych dla naszych nowych studentów, o budowie burs i domów akademickich, o zaopatrzeniu młodzieży w książki i pomoce naukowe.

GŁOSZĄC to hasło myślimy o pomocy dla państwa w jego wysiłkach nad upowszechnieniem oświaty, o tworzeniu społecznych stypendiów, o zwiększaniu sum przeznaczonych na pomoc dla młodzieży akademickiej.

Domagając się dziś udostępnienia szkół wyższych dla dzieci robotników i chłopów, mobilizujemy społeczeństwo do budowania realnych podstaw umożliwiających naukę tym, którzy prawo do niej uzyskali po raz pierwszy w historii Polski.

A. BRONECKI

Budujemy WSPÓLNY DOM

Rezolucja Rady Naczelnej PPS

Jedność organiczna polskiej klasy robotniczej nadchodzi w rezultacie wspólnej walki z faszyzmem w okresie przedwojennym. Tworzy ją ona na polach bitew z faszyzmem hitlerowskim, wykuwała się w rewolucyjnych walkach z obywatelką polską i międzynarodową, rozdzielała się w jednolitej frontowej pracy nad odbudową i przebudową zniszczonego przez wojnę i okupację naszego kraju.

Wspólna była nasza walka i praca, szliśmy i idziemy jedną polską drogą do socjalizmu. Dlatego dzisiaj możemy wspólnie podjąć wielką i symboliczną decyzję budowy wspólnego domu — domu polskiej klasy robotniczej.

Dom, który zbudujemy, będzie bowiem symbolem świadomości i siły polskiej klasy robotniczej, jej pracy i walki o lepszą i szczęśliwą przyszłość polskiego narodu. Dom ten będzie trwałym pomnikiem zwycięstwa nad wrogimi siłami i ich ideologią, która wdzierała się w szeregi klasy robotniczej i wywoływała jej wewnętrzne rozdarcie i osłabienie.

Gospodarzem domu budowanego wspólnym wysiłkiem będzie polska klasa robotnicza. Tu będzie się kształtował jej myślenie polityczne, stąd przodować będzie twórczym siłom narodu, stąd wychodzić będzie na świat, aby wziąć godny udział w walce międzynarodowego proletariatu.

Ten dom będzie symbolem władzy ludu pracującego, zbudowanym na fundamencie jedności robotniczej. Obydwie partie wniosły do niego wszystko, co w ich przeszłości, w ich tradycjach było wartościowe, wniosły hasła i zasady, które wskazywały słuszną drogę do zwycięstwa mas robotniczych nad wrogiem klasowym.

Tradycje Okręgów, Daronów, Bar-

lickich, Próchników i Dubolsów będą w nim żyły razem z tradycjami Kasprzaków, Buczków i Nowotków. Wszystko, co najlepszego miał ruch robotniczy w swojej przeszłości wejdzie do domu zjednoczonej polskiej klasy robotniczej. Za program zostanie to, co prowadziło na manowce i do klęsk.

Rada Naczelna PPS widzi w decyzji budowy domu jedności doniosły akt polityczny. Dlatego przykłada wielką wagę do akcji zbiorowej na rzecz budowy siedziby przyszłych władz zjednoczonej partii. Zbiórka jest wielkim głosem niem za jednością klasy robotniczej i za socjalizmem.

Rada Naczelna wzywa wszystkie organizacje partyjne, aby wokół tej akcji zmobilizowały masy członkowskie i masy bezpartyjnych, bowiem przyszła zjednoczona partia będzie własnością całej klasy robotniczej.

300.000 zł na Wspólny Dom zadęklawali uczestnicy wspólnej narady naftowców — członków PPR i PPS w Krakowie.

Obradujący w Warszawie Zjazd Zw. Prac. Handlowych postanowił przeznaczyć 250.000 zł na Wspólny Dom.

Plenum Zarządu Głównego Zw. Prac. Drogowych uchwaliło przekazać z własnych funduszy 100 tysięcy zł na Wspólny Dom.

Blisko 100 delegatów obecnych na Zjeździe ZZK zadęklawo w imieniu swoich kół składki na budowę Wspólnego Domu w wysokości od 5.000 do 50.000 zł.

W tym sprawozdaniu przemówienia papieża na temat handlu znajdujemy komentarz redakcyjny „Tygodnika Powszechnego”, który posiada specjalną wymowę, jako że został opublikowany w chwili, gdy nie opadała jeszcze u nas fala oburzenia po antypolskim orędziu.

„Wskazania, których papież udziela, mają szczególne znaczenie w naszych czasach — pisze organ krakowskiej Kurii Xlażęcej — Metropolitalnej. Są to bowiem czasy przemiarowości, chaosu poglądów i pojęć, który sięga nawet do katolickich kół i mać zdrowe opinie. W czasach tego chaosu pojęcie pił nie nadsluchiwać, co w sprawach społecznych mówi najwyższy strażnik depozytu wiary Chrystusowej”.

Zapytujemy: czy to jest wasze ostatnie słowo? Czy nasłuchiwanie antypolskich wynurzeń, płynących z Watykanu, jest dla was także jedyną wyrocznią?

Wiemy wprawdzie, że Watykan, w związku ze swoim obecnym kursem kokietowania Niemców bardziej się li czy z episkopatem niemieckim niż polskim, ale mimo to obowiązkiem dostojników Kościoła w Polsce, jest wykorzystanie resztki swoich wpływów w Watykanie, o ile je jeszcze posiadają, aby rozwiać ostatnie złudzenia papieża, wprowadzonego zapewne w błąd przez swoich amerykańskich informatorów, co do możliwości „cofnięcia tego co się stało” na naszych Ziemach Odzyskanych.

Może Watykan byłby wtedy ostrożniejszy w formułowaniu ewentualnych przyszłych oświadczeń i nie będzie więcej narażał wiernych mu sług na kłopotliwą i nieprzyjemną sytuację.

Wyjątki z orędzia papieskiego doszły do wiadomości prasy polskiej 17 kwietnia i nazajutrz zostały podane czytelnikom. I aczkolwiek od tego dnia upłynął już z górą tydzień, ani jedno z paru tuzinami pism klerykalnych wychodzących w Polsce nie uważało za stosowne zarejestrować tego faktu, będącego bądź co bądź wydarzeniem w życiu Kościoła, i zająć odpowiedniego stanowiska.

Taki np. „Tygodnik Powszechny” z datą 25 kwietnia znalazł miejsce na

Cała Polska oczekuje... Zdajemy sobie sprawę z zamieszania, jakie musiało wywołać ostatnie orędzie papieża w środowisku klerykalnym w Polsce. Poszły zapewne już listy do Watykanu z prośbą o instrukcję jak je należy komentować, aby było strasne na polskim gruncie. Tym niewątpliwie należy tłumaczyć pewną zwłokę. Jest więcej niż wątpliwe, czy instrukcje te nadejdą szybko, bowiem Watykan zajęty jest teraz bardzo rozmowami z przedstawicielami klerytu niemieckiego. Dlatego radzimy nie czekać, lecz zapytać się swego własnego sumienia. Odpowiedź — nie tracimy jeszcze nadziei, że ją usłyszymy — wyjaśni może sprawę z kim idziecie: z narodem polskim, czy z tymi, którzy dziś odbudowują imperialistyczne Niemcy.

Cała Polska oczekuje od miarodajnych przedstawicieli sfer kościelnych wyraźnego odgraniczenia się od antypolskiego wystąpienia Watykanu. Takie oświadczenie przekona kogo należy, że nie ma co liczyć na jakikolwiek wyiom w solidarnym froncie narodu polskiego, który jednomyślnie akceptuje to wszystko, co zostało dokonane na Ziemach Odzyskanych w dziedzinie zespolenia tych ziem z Polską.

Konferencja organizacji młodzieżowych w Szczecinie, w której wzięło udział ponad 200 młodzieźców wybrała wojewódzki komitet zjednoczenia.

Także wojewódzkie konferencje młodzieży w Łodzi i Krakowie wyłoniły Wojewódzkie Komitety Jedności Młodzieży.

W Krakowie odbyło się również zebranie członków akademickich organizacji AZWM, ZNSM, „Wici” i ZMD, które z radością powitało perspektywę bliższego zjednoczenia się w jedną organizację.

Czekamy na odpowiedź: — z kim idziecie?

Ostatnie orędzie Piusa XII skierowane do biskupów niemieckich, będące wyraźnym atakiem na nasze granice zachodnie, musiało niewątpliwie wywołać konsternację i przygnębienie w obozie klerykalnym w Polsce. Niejedni zapewne działacze katolicki, świeccy czy duchowni nie może i nie chce pogodzić się z tym wystąpieniem tak niefortunnym z punktu widzenia interesów watykańskich w naszym kraju. Bo istotnie kłopotliwą przysługę wyrządził papież swoim gorliwym entuzjastom z różnych „Tygodników”, „Niedzieli”, „Rycerzy Niepokalanej” itp. Jednym pociągnięciem pióra zepsuł

delikatnie mówiąc — kłopotliwej. Dalecy jesteśmy od jakiegokolwiek uciechy z tego powodu, aczkolwiek ta przykra niespodzianka dotknęła naszych przeciwników politycznych, od których dzieli nas zasadnicza różnica poglądów w sprawach ustrojowych. Wobec powagi sprawy, wobec faktu, iż papież usiłował zaszkodzić interesom całego narodu polskiego, taka uciecha jest nie na czasie.

WODA NA MŁYN WROGIEJ PROPAGANDY

Wiemy bowiem dobrze, że Watykan posiada na świecie dość rozległy wpływ i możliwości urabiania poglądów mas katolickich na sprawy aktualnej polityki. Jego antypolskie wystąpienie zostało rozgłoszone nie tylko z ambon kościołów niemieckich, ale i przez setki wydawnictw katolickich na całym świecie, które zawsze skwapliwie notują każdą wypowiedź papieża i uważają ją za wyrocznię. Dlatego wypowiedź papieża — mimo że nie może mieć żadnego wpływu na sprawę granicy polsko - niemieckiej i wbrew życzeniu wyrażonemu w orędziu, nie cofnie tego co już zostało dokonane — jest wysoce szkodliwą.

Stwierdzając, że nasza walka o polskość Ziem Odzyskanych „nie można uznać za rozsądną politycznie i odpowiedzialną gospodarczo” i że postępowanie nasze jest niesprawiedliwe w stosunku do Niemców — wypowiedź ta przedstawia Polskę jako kraj najmniej barbarzyński w oczach tych wszystkich, którzy wierzą jeszcze ślepo słowom papieża, mieniącego się za stępcą Chrystusa na ziemi. Określając nasze Ziemie Zachodnie mianem „wschodnich terytoriów niemieckich” orędzie Piusa XII podsyca nastroje odwetowe wśród Niemców, jest wodą na młyn propagandy rewizjonistycznej wymierzonej przeciw naszym granicom.

W tej sytuacji nie może być obojętne dla Polski i dla interesów naszego narodu, jaką postawę zajmą przedstawiciele Kościoła w Polsce oraz działacze i publicyści katolicki. I jak zareagują na krzywdzące nas zarzuty, usiłujące podważyć dobre imię Polski w świecie, oczernić nas w oczach milionów ludzi, wzmocnić nadzieje Niemców na zmianę układu poczdamskiego, na tej podstawie, że mogą oni się dziś powołać na najwyższy autorytet Kościoła.

ELEMENTARNY OBOWIĄZEK

Świat musi się dowiedzieć i to możliwie szybko, że stanowisko zaj-

te przez papieża nie jest stanowiskiem hierarchii kościelnej i obozu katolickiego w Polsce. Opinia katolicka zarówno w Europie, jak i w Ameryce musi być powiadomiona, że orędzie papieskie poruszające sprawę na szczytach Zachodnich odzwierciedla jedynie poglądy decydujących kół w Watykanie, słuchających rozkazów Waszyngtonu i że nie ma ona nic wspólnego ze stanowiskiem obozu katolickiego w Polsce.

Jakiegokolwiek złudzenia pod tym względem wywołane milczeniem tych, których elementarnym obowiązkiem jako Polaków jest zabrać dziś głos — mogą przynieść tylko szkodę naszemu krajowi. Milczenie takie może stworzyć w świecie wrażenie, że nie ma u nas solidarnego frontu w sprawie Ziem Odzyskanych, że wpływowe czynniki kościelne i przedstawiciele obozu katolickiego w Polsce na jeden głos z Watykanu gotowi są podporządkować się jego antypolskiej polityce. Milczenie takie oznaczałoby, że są w Polsce ludzie, którzy powtarzają za Watykanem: „...żyjemy nadzieję i pragniemy, by wszyscy zainteresowani wrócili do spokojnej rozmowy i cofnęli to, co się stało, o ile da się to jeszcze cofnąć”.

Wiemy wprawdzie, że Watykan, w związku ze swoim obecnym kursem kokietowania Niemców bardziej się li czy z episkopatem niemieckim niż polskim, ale mimo to obowiązkiem dostojników Kościoła w Polsce, jest wykorzystanie resztki swoich wpływów w Watykanie, o ile je jeszcze posiadają, aby rozwiać ostatnie złudzenia papieża, wprowadzonego zapewne w błąd przez swoich amerykańskich informatorów, co do możliwości „cofnięcia tego co się stało” na naszych Ziemach Odzyskanych.

Może Watykan byłby wtedy ostrożniejszy w formułowaniu ewentualnych przyszłych oświadczeń i nie będzie więcej narażał wiernych mu sług na kłopotliwą i nieprzyjemną sytuację.

Wyjątki z orędzia papieskiego doszły do wiadomości prasy polskiej 17 kwietnia i nazajutrz zostały podane czytelnikom. I aczkolwiek od tego dnia upłynął już z górą tydzień, ani jedno z paru tuzinami pism klerykalnych wychodzących w Polsce nie uważało za stosowne zarejestrować tego faktu, będącego bądź co bądź wydarzeniem w życiu Kościoła, i zająć odpowiedniego stanowiska.

Taki np. „Tygodnik Powszechny” z datą 25 kwietnia znalazł miejsce na

Cała Polska oczekuje... Zdajemy sobie sprawę z zamieszania, jakie musiało wywołać ostatnie orędzie papieża w środowisku klerykalnym w Polsce. Poszły zapewne już listy do Watykanu z prośbą o instrukcję jak je należy komentować, aby było strasne na polskim gruncie. Tym niewątpliwie należy tłumaczyć pewną zwłokę. Jest więcej niż wątpliwe, czy instrukcje te nadejdą szybko, bowiem Watykan zajęty jest teraz bardzo rozmowami z przedstawicielami klerytu niemieckiego. Dlatego radzimy nie czekać, lecz zapytać się swego własnego sumienia. Odpowiedź — nie tracimy jeszcze nadziei, że ją usłyszymy — wyjaśni może sprawę z kim idziecie: z narodem polskim, czy z tymi, którzy dziś odbudowują imperialistyczne Niemcy.

Cała Polska oczekuje od miarodajnych przedstawicieli sfer kościelnych wyraźnego odgraniczenia się od antypolskiego wystąpienia Watykanu. Takie oświadczenie przekona kogo należy, że nie ma co liczyć na jakikolwiek wyiom w solidarnym froncie narodu polskiego, który jednomyślnie akceptuje to wszystko, co zostało dokonane na Ziemach Odzyskanych w dziedzinie zespolenia tych ziem z Polską.

Konferencja organizacji młodzieżowych w Szczecinie, w której wzięło udział ponad 200 młodzieźców wybrała wojewódzki komitet zjednoczenia.

Także wojewódzkie konferencje młodzieży w Łodzi i Krakowie wyłoniły Wojewódzkie Komitety Jedności Młodzieży.

W Krakowie odbyło się również zebranie członków akademickich organizacji AZWM, ZNSM, „Wici” i ZMD, które z radością powitało perspektywę bliższego zjednoczenia się w jedną organizację.

W przededniu Święta Pracy

ROBOTNICZY KRAKOWSKIEGO ZAJAZDU MANIFESTUJĄ 1 MAJA SWE OSIĄGNIĘCIA

Zaloga zakładów przemysłowych woj. krakowskiego czynia przygotowania do zaminifestowania w dniu 1 Maja swych osiągnięć w dziedzinie produkcji.

Robotnicy największej w Polsce fabryki kabli w Płaszowie pod Krakowem przystąpili z początkiem kwietnia br. do współzawodnictwa pierwszomajowego.

Produkcja w dwu dekadach kwietnia wzrosła w porównaniu z ub. miesiącem o 14 proc.

Jedną z największych fabryk przemysłu metalowego w Polsce fabryka Zieleniewski w Krakowie już w pierwszych dwudziestu dniach kwietnia u zyskała 10 proc. wzrostu wydajności pracy w porównaniu z ubiegłym miesiącem. Cała zaloga fabryki, licząca ponad 1.300 osób przygotowuje się intensywnie do obchodu Święta Pracy.

Również kilkudziesięciu załoga największej w Polsce fabryki lokomotyw w Chrzanowie wyjdzie w dniu 1 Maja na ulice miasta z transparentami, na których widnieć będą cyfry wyników produkcyjnych.

RADY ZWIĄZKÓW ARTYSTYCZNYCH

Rada Związków Artystycznych ogłosiła odezwę do polskich pracowników kultury i sztuki z okazji zbliżającego się święta 1 Maja.

W odezwie tej czytamy m. in.: „Wydaje się nam rzeczą konieczną, aby w historycznej chwili, kiedy polski proletariatus w trudzie wznosił zrujnowany dom naszego narodu, do życia, polscy pracownicy kultury szczególnie gorąco zaznaczyli swoją najściślejszą przynależność do zdyśceplinowanych szeregów budowniczych nowej Polski, Polski Demokracji Ludowej. Te przynależność zaznaczyli najdoskonalej, manifestując wraz z masami pracującymi tę samą wolę jedności w pracy dla narodu”.

Hitlerowski zbrodniarz, przystępując do niszczyielskiej działalności w naszym ojczyźnie, przede wszystkim, jak wiadomo, zamierzał zniwieczyć same podstawy naszego narodowego bytu,

im robotę, postawił ich w sytuacji —

Z notatnika WARSZAWY

Z czasem można i należy się przyznać

U DERZ w stół, nożyce się odzwaja. Prawda ta stosuje się do każdej uwagi czy notatki krytycznej umieszczonej w prasie codziennej. Gorzej że nożyce zawsze mają rację, a w każdym razie nas o tym z uporem przekonują w sprostowaniach, oskarżeniach i długich a energicznych protestach.

Oto w czym rzecz:—Umieściliśmy notatkę o uroczystych imieninach w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych, które to imieniny były „pewna przez szkodą” w normalnym urzędowaniu.

Zgodnie z obyczajami Zusu, który na zmianie prasowej zawsze odpowiada natchniał, redakcja naszego tego samego dnia otrzymała sprostowanie. Sprostowanie, które nie jest proste. A więc czytamy:

„Na skutek zamianki w rubryce „Z notatnika Warszawy” zamieszczonej w „Głosie Ludu” z dnia 24 bm. (Nr 112) Zakład Ubezpieczeń Społecznych wyraża, że opisane zdarzenie miało miejsce w jednym z biur Ubezpieczalni Społecznej w Warszawie, mieszczącej się w bezpośrednim sąsiedztwie ZUS, nie zaś w samym Zakładzie.

Zakład w swoim czasie wydał kategorię zarządzenie, zmerząjące do Zmianiania urzędowania jakichkolwiek uroczystości osobistych w biurach. Nie stosując się do tych zarządzeń będąc po ciągnięciu do odpowiedzialności służbowej.

A przecież wystarczyło zupełnie jedno, jedyne zdanie wyjęte z zawilego sprostowania. „Niestosujący się do zarządzeń będąc po ciągnięciu do odpowiedzialności służbowej”.

Niestety, „nożyce” rzadko kiedy przyznają się do winy.

Sklamaliśmy, gdybyśmy twierdzili, że nie zdarzają się „nożyce” informujące konkretnie i ściśle. Oto jednocześnie przyszła do redakcji odpowiedź MKZ na naszą notatkę o balustradach:

„W notatce „Głosu Ludu” z dnia 22 bm. pt.: „Co tu przyjdzie z balustradki”, znajdujemy krytykę, dotyczącą balustrady na krakowskiej stacji linii „Z” na ul. Zielenieckiej oraz życzenie skasowania jej i wybudowania „wysepki bezpieczeństwa”.

W związku z powyższym komunikujemy, że przed ustaleniem w tym miejscu obecnej balustrady, miały już miejsce wypadki, nawet kończące się śmiercią, gdyż tłoczący się tłum pasażerów spychał innych pod wozy.

Proponowana przez Redakcję „wysepka bezpieczeństwa pasażerów” tak jak nie zdała egzaminu przy zbiegu Al. Sikorskiego i Marszałkowskiej, gdzie był uprzednio krakowski przystanek tej linii. Ustawiona na krakowskich stacjach balustrada — labirynt daje zabezpieczenie przed zepchnięciem pod wagony, natomiast kwestia właściwego ustawiania się pasażerów i nie zajmowania miejsc przed balustradą, została oddana organom Milicji Obywatelskiej, dokąd w tej sprawie zwróciliśmy się.

Jak najwięcej tego rodzaju odpowiedzi, a przekonani jesteśmy, że barierka między pasażerami a dyrekcją MKZ stopnieje jak śnieg przed uroczą wiosną, jaką cieszy się obecnie Warszawa.

Nie można dopuszczać do samowoli w pobieraniu opłat za świadczenia domowe

Jedną z wielu dotychczas nie uregulowanych spraw w Warszawie, jest sprawa świadczeń domowych, pobieranych różnie przez poszczególnych administratorów.

W związku z tym Rada Narodowa m. st. Warszawy podjęła szeroką akcję kontroli świadczeń, przeprowadzaną przez Rady Dzielnicowe i Komitety Blokowe.

Wyniki kontroli wykazały, że oprócz świadczeń obowiązkujących lokatorów, jak np. opłaty za wodę, wywózkę śmieci, czyszczenie komińów, opróżnianie szamb, wynagrodzenia dozorcę i osoby prowadzącej meldunki, koszty oświetlenia klatki schodowej itp., właściciele niektórych domów wliczają do świadczeń także pożyczki, jak raty i odsetki od pożyczek hipotecyjnych, pensja administratorów, składki od bezpieczeń i podatki od nieruchomości.

Wynikające na tym tle nieporozumienia były zjawiskiem dość częstym.

co w konsekwencji doprowadziło do tego, że uregulowanie świadczeń domowych stało się sprawą pierwszej wagi.

OD IZBY, CZY OD GŁOWY?

Pierwsza zabrała się do dzieła dzielnica Warszawa - Południe, która opracowała memoriał wyczerpująco omawiający sprawy świadczeń. Memoriał ten posłużył jako wzór pozostałym Radom i Komisjom Mieszkaniowym.

Wiele trudności sprawiło ustalenie pobierania opłat w zależności od ilości izb i mieszkańców. Była co prawda uchwała sejsji SRN z marca ub. roku, że lokatorzy muszą uiszczać opłaty w zależności od izb, w praktyce okazało się jednak, iż wygrywały na tym lokale bardziej zagęszczone. W wielu domach zaczęto praktykować pobieranie opłat „od głowy”, co wprowadziło rozgardiasz w ogólnej sytuacji.

Obecnie lansuje się koncepcje, aby tego rodzaju świadczenia były regulowane po połowie, tzn. 50 proc od izby i 50 proc. od ilości mieszkańców.

Na przykład: rachunek za wodę w domu o 20 izbach i stu lokatorach wynosi 1.000 zł. Jeśli w domu znajduje się lokal dwuizbowy z pięcioma osobami, lokal ten musi zapłacić za wodę 75 zł.

Takie rozwiązanie sprawy byłoby najwłaściwsze.

MELDUNKI I KARTKI

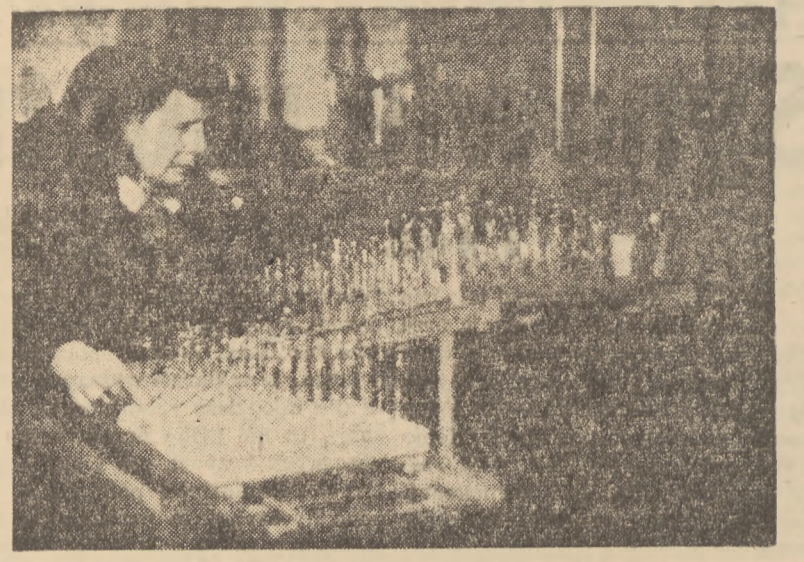
Nie tylko jednak świadczenia domowe są włączone do akcji kontroli, prze prowadzanej przez Komitety Blokowe.

Wiele uwagi poświęca się sprawdzaniu, czy księgi meldunkowe są zgodne ze stanem faktycznym osób zameldowanych, przy czym Komitety Blokowe nie mają prawa same robić w księgach jakiegokolwiek poprawki zobo wiązane są natomiast do niezwłocznego przesłania odnośnych protokołów lustracji do administracji domu i Wydziału

Ewidencji Ludności. Ureguluje się także nareszcie sprawa pobierania opłat za wymienne kartki aprowizacyjne i formularze meldunkowe.

Koszt kartki wymiennej nie może przekraczać 3 złotych, opłaty ustalonej przez Ministerstwo Apropiacji i Handlu.

Kartki meldunkowe są zupełnie bez płatne, jeśli wypełni je sam meldujący się, w wypadku wypełniania kart przez administratora płaci się jedynie za pracę, co nie świadczy jednak aby opłaty były różne. Bezwzględnie potrzebna jest i tu jakaś stała taryfa.

PRACE W FABRYCE ŻARÓWEK

Na tropie prado-pajęczarzy Kontrolerzy Elektrowni Warszawskiej przy pracy

Pamiętamy jeszcze dobrze z czasów okupacji sposoby i sposobiaki, które ułatwiała czerpanie tzw. lewej energii elektrycznej. Ludzie łamali energie wtr dy głowę jakby się urządzić najlepiej, najspytyniej, aby tylko oszukać okupanta. Bo powiedzmy sobie szczerze tak się w zasadzie podchodziło do tego zagadnienia.

To, co było jednak wskazane w cza sie okupacji nabrało zgola innych cech w odrodzonej Polsce. Każdy, kto kradnie prąd elektryczny, daje świadectwo aspołecznego nastawienia. Wal czy z prado - pajęczarzami kontrolerzy Elektrowni Warszawskiej, wykrywając coraz to nowe sposoby oszukiwania.

W CICHYM, JASNYM, CIEPŁYM DOMKU

I oto niedawno kontrolerem E. W. udało się wykryć wypadek ciekawy i niepozabawny charakterystycznych stron. Mianowicie w domu przy ul. Szustara 19 zajmowanym przez ob. Leona Miłozza licznik wykazywał małe zużycie prądu, a w rzeczywistości wókoł było rzeczą wiadomą, że wspomniany obywał pali dużo — ba, nawet grzeje i gotuje, na piecyku elektrycznym. A więc, pewnego wieczoru, około godz. 21, kontrolerzy postanowili rozwiażać zagadkę i zapukali do drzwi pomyślowego lokatora. Pukanie spłoszyło

mieszkańców. Pan domu ociągał się z otworzeniem drzwi. Nieustępliwi kontrolerzy napierali jednak. Nie było wyjścia. Drzwi otworzono. I w tym momencie kontrolerzy ujrzej jak ob. Miłozz zdenerwowany i podniecony wyrwa z łazienki skromny druk boczny, właśnie ten lewy. Po przeskaniu łazienki znalezione i piecyk, który był nieomal czerwonny.

Efekt odwiedzin kontrolerów, to kara za kradzież prądu — 17 tysięcy złotych i sprawa sądowa.

SKŁAD IGIEŁ W LICZNIKU

Inny, również niezły sposób „oszczędzania” prądu wykryto w jednym z domów przy ul. Madalińskiego. Tutaj utalentowany właściciel zrobił ma lenką dziurkę w liczniku i wsunął przed nią dużą igłę, przy pomocy której hamował ruch obrotowy tarczy. Ale wiadomo — w liczniku jest magnes. Więc igielkę wciągnął. Poszła w ruch druga, trzecia, czwarta — słowem w liczniku zrobił się cały skład igieł. Kontrolerzy wykryli i ten sposób.

POMYSŁY JAK W BAJCE

Pomyśly, pomysly, pomysly. Istnie je ich dziesiątki. A wszystkie znajdują wśród nieuczciwych zastosowania. Np. wykryto na ulicy Ludnej, że prąd można kraść przy pomocy młoty... Zwyczajnie. Przewód lewy przeprowadza się w ścianie, pod tynkiem, w pewnym miejscu przewód jest przerywany, a w ścianie przykręcona śrubka — wieszak, na której końcu, już pod tynkiem, przyczepia się przycisk od dzwonka. Minimalny obrot śrubki, a przycisk dotyka przewodu i prąd płynie do „wolnego rynku”. Dla niepoznaki na haczyku wieszka się młot. Trze ba było niezwykle wprost utalentowania kontrolera, aby i taki sposobiak nakryć. Zdarzają się także często liczniki - wisielce. Odkręcone wraz z deską od ściany dla zmiany położenia tarczy.

Opatentowanym sposobem kradzenia prądu jest także przyłutowanie płytki metalowej do jednego z bolców licznika. Bolec ten można przekrecać o parę milimetrów, nie naruszając znajdującej się na nim plomby. Płytką opada do przemykającej, a prąd płynie. Cofanie liczydła, to sprawa dobrze znana restauracji „Canaletto” przy ul. Żurawiej.

Dzięki aktywności kontrolerów Elektrowni Warszawskiej wszystkie sztuczki kradzenia prądu zostają stopniowo wykrywane i tracą tym samym na swojej „uniwersalności”. Praca kontrolerów jest więc ciężka i odpowiedzialna. Nie należy ona z pewnością do przyjemnych. Dlatego właśnie przy premiowaniu pracowników Elektrowni powinno się zwracać baczną uwagę na dzielnych kontrolerów prądu.

(w. b.)

Szpital zakaźny w czerwcu br. otrzyma nowe pomieszczenie

Szpital zakaźny, mieszczący się obecnie w budynku szkolnym przy ul. Siennickiej na Grochowie otrzyma właściwe urządzenia i budynek.

Nastąpi to z chwilą przeniesienia go do dawnego szpitala chorób zakaźnych Św. Stanisława na Woli.

Kompleks budynków szpitala Św. Stanisława przy ul. Wolskiej 37 został oddany do użytku w dniu 1 czerwca br. Obecnie już są wykończone Pa wilcyn Główny dla chorób zakaźnych, mały budynek administracyjny dla pomieszczenia personelu, budynek kuchenny, kotłownia oraz budynek gospodarczy. Do dnia 1.6 br. będą wykończone: główny budynek administracyjny i budynek na pomieszczenie apteki.

W Pałacu Paca będzie lepiej Świetlicowe czwartki w Ministerstwie Zdrowia

Stołówka - świetlica Ministerstwa Zdrowia przypomina w czwartki sympatyczną, zaciszną kawiarnię. Przy stolikach, przy herbatce i ciastkach toczą się bezstroskie pogawranki. Stroje dowolne — od fartuchów roboczych — do odświętnych sukienek włącznie. Siedzą grupami szoferzy, posługaczki, lekarze, dyrektorzy departamentów — wszyscy, których zachęciło ogłoszenie o tym, co tego dnia ma się odbyć w świetlicy.

NIE TYLKO DLA CIAŁA

Podwieczorki czwartkowe, to nie tyl ko uczta dla ciała (tani bufet), ale i dla ducha, który karmiony jest literaturą, muzyką, zagadnieniami społecznymi i politycznymi, zagadnieniami wiedzy (najnowsze odkrycia naukowe) — oczywiście nie wszystkim od razu. Kierownictwo świetlicy umiejętnie dawkuje strawę, dając przepłatanek — jednego czwartku koncert, następnego odczyt itp.

Otwarcie kursu dla ławników Sądów Pracy

Dn. 22 bm. w sali Okręgowego Sądu Ubezpieczeń Społecznych przy ul. Wilczej 9a odbyły się pierwsze wykłady zorganizowanego przez KCZZ kursu dla ławników Sądów Pracy i Sądów Ubezpieczeń Społecznych. Ławnicy delegowani przez poszczególne Zw. Zaw. rekrutują się ze wszelkich zawodów. Przeszkolenie ich ma olbrzymie znaczenie i zaważy może na wyniku wielu rozstrzygniętych przez nich spraw.

Kurs trwać będzie od dn. 22 bm. do 13 maja i obejmie cały szereg zagadnień związanych z pracą i obowiązkiem ławników. A więc: „Spory w zakresie czasu pracy i urlopow”, „Spory o odszkodowanie za zwolnienie z pracy”, „Znaczenie ustawodawstwa pracy”, „Rola Związków Zawodowych” itp. Wśród wykładowców spotkamy nagłwiska takie jak wiceministra W. Sokorskiego, dyr. dep. Min. Pracy i O.S. H. Altmana i in.

Wykłady będą stenografowane a następnie rozslane do wszystkich Rad Okręgowych Zw. Zaw. Na podstawie tych stenogramów w całym kraju odbędą się analogiczne kursy. (ZK)

Po części poważnej, z udziałem artystów lub prelegentów, następują tańce przy adapterze.

MUZYKA ROMANTYCZNA

Oto obrazek z ostatniego czwartku. Prof. Urstein tłumaczy jaka jest różnica między muzyką klasyczną i romantyczną. Program obejmuje przemysłowe cykle — zarówno muzykę, jak literaturę, czy malarstwo „przechodzi się”, jak na jakimś kursie w chronologicznym porządku. Był już wieczór muzyki klasycznej, obecnie kolej na romantyzm.

Przy akompaniamencie fortepianu gra na skrzypcach p. Stokowska, śpiewa p. Dobrowolska - Gruszczyńska, p. Niemiński.

Schuman, Szubert, Szopen, Czajkowski... Prawdziwa uczta. Jest tylko jedno chwile zmartwie nie, świetlica jest ciwna. Stolików miłośnicy się kilkanaście, ludzi nie więcej niż setka. A pracowników Ministerstwa Zdrowia jest kilka razy więcej. Ale to nie! W Pałacu Paca do którego przenosi się w lecie Ministerstwo będzie lepiej. (m-kar)

Za wysoko...

Nielada wycieczników muszę dokonać pasażerowie kolejki dojazdowej, którzy na stacji Warszawa-Południe chcą swobodnie wskoczyć na stopień wagonu. Stopień jest umieszczony na metrowej pionie wysokości, z którą to żaden sposób nie mogą sobie poradzić ludzie starsi, kobiety i dzieci.

Warto, aby kierownictwo kolejek dojazdowych pomyślało o obniżeniu stopni lub przymocowaniu nowych, które by umożliwiały podróźnym dostanie się do wagonu.

Rejestr mieszkańców stolicy będzie gotowy w czerwcu br.

Ewidencja mieszkańców Warszawy od r. 1945 do chwili obecnej pozostawała wiele do życzenia, bowiem sposobem prowadzenia jej za pomocą jedynie alfabetycznie ułożonych kart meldunkowych był sposobem prowizorycznym i nieodpowiadającym obowiązkowym przepisom o ewidencji ruchu ludności.

Wydział Ewidencji Ludności Zarządu Miejskiego m. st. Warszawy już od kwietnia z 10 lutego 1947 r. rozpoczął systematyczną pracę nad odtworzeniem rejestru mieszkańców stolicy.

Rejestr będzie się składał z tzw. „kart rodzinnych”, w których umieszczone zostaną dane dotyczące małżeństw oraz dzieci do lat 17. Osoby starsze i samotne będą miały oddzielne karty własne.

Szczegółowe szczegóły o stosunku do powszechnego obowiązku służby wojskowej, o zmianie adresu, zmianie stanu cywilnego, o dowodach osobistych

itp. pozwolą na szybkie zorientowanie się w danych, dotyczących każdego mieszkańca stolicy.

Część takich kart została już wypisana, prace nad całością (ogółem w rejestrze będzie około 350.000 kart) zostaną ukończone w końcu czerwca br.

Wydział Ewidencji uzupełnia jednocześnie tzw. „kartotekę terytorialną”, gdzie wszyscy mieszkańcy zostali podzieleni wg komisariatów, ulic, numerów domów i mieszkań. (ar)

Dwa sklepy 2.500 członków i duże obroty posiada Akademia Spółdzielni Spożywców

W dniu 1946 roku grupa studentów uczelni warszawskich utworzyła komitet organizacyjny Akademickiej Spółdzielni Spożywców. Dzięki energii przewodniczącego Komitetu, studenta Politechniki Warszawskiej, Teodora Sokolnickiego, już w styczniu 1947 r. spółdzielnia została zarejestrowana w Związku Rewizyjnym Spółdzielni R. P., a w kwietniu tegoż roku zaczęła działalność gospodarczą.

NA POZCZĄTEK MILION

Bank Gospodarstwa Spółdzielczego udzielił nowoutworzonej spółdzielni kredytu w wysokości jednego miliona złotych, co wraz z pieniędzmi

Nowy dom miejski

Gmach Zarządu Miejskiego przy ul. Kredytowej 3 został wyremontowany. Znajdują tam pomieszczenia agencji finansowe Zarządu Miejskiego oraz szereg mieszkań pracowników. Urządzenia wewnętrzne i prace budowe gmachu wykonuje Miejskie Przedsiębiorstwo Remontowo - Budowlane według projektu inż. Markusa.

Dla kartkowiczów...kości

Ogonki bywają nie tylko przy jatkach, wydających mięso kartkowe, ale i u nas w redakcji. Przychodzą czytelnicy... ze skargami na rzeźników, szczególnie grochowskich.

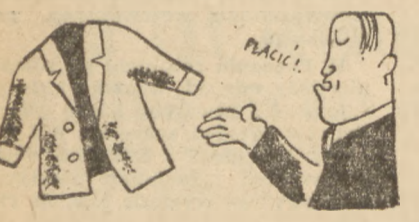
W jatkach koło Pl. Szembeka wisi wólowina tylnia, ale... na pokaz. Sprzedaje się klientom na kartki tylko przednią, z dużą ilością kości. Reszta idzie na wymianę (oczywiście z zarobkiem) do jatek prywatnych. Ludzie z kartkami szmerzą, ale kości biorą.

Trudno jest dopilnować uciwożonych rzeźników, ale komisje powinny dać sobie z nimi radę.

NOWINY TYGODNIA z Pragi - Południe

Usprawnienie pracy Komisji Lokalowej. Celem szybszego zlikwidowania spraw, których w związku z likwidacją Komisji Mieszkaniowej nagromadzi

Kto kupuje kota w worku

Jest rzeczą zupełnie naturalną i z punktu widzenia ekonomicznego uważać, że za wszystkie usługi płaci się. Ale dlaczego Pralnia Włoska uważa, że za wypranie chemiczne garderoby płacić należy z góry? Żadna inna podobna instytucja usługowa tego nie wymaga, wychodząc ze słusznego założenia, że się kota w worku nie kupuje. A tym bardziej — nie robi się niegrzecznych uwag klientowi, który na taki warunek się nie zgadza.

TEATRY — KINA

Teatr STUDIO — Karowa 31 — codziennie oprócz poniedziałków „Lisie Gniazdo”.
CYRK (Plac Starynkiewicza) — Codziennie o godz. 19.15 program.
KINA
Kino ATLANTIC — (Chmielna 33) — „Wśród ludzi”.
W kinie Atlantic dwa seanse dla zw. zaw. o godz. 17 i 19.
Kino PALLADIUM — (Złota 7-9) — „Bitwa o szczyt”.
Kino POLONIA (Marszałkowska 361) — „Ostatni etap”.
Kino AKTUALNOŚCI Nr 1 (Marszałkowska 112) — Program Nr 24, godz. 11.
Kino AKTUALNOŚCI Nr 2 (Inżynierska 2) — Program Nr 13, godz. 13.
Kino STYLOWY (Marszałkowska 112) — „U pogoju tajemnicy”.
Kino TRĘCA — (Suzina) — „Krawonik Warg”.
Kino SYRENA — (Inżynierska 2) — „Nauczycielka wiejska”.

Teatr STUDIO — Karowa 31 — codziennie oprócz poniedziałków „Lisie Gniazdo”.
CYRK (Plac Starynkiewicza) — Codziennie o godz. 19.15 program.
KINA
Kino ATLANTIC — (Chmielna 33) — „Wśród ludzi”.
W kinie Atlantic dwa seanse dla zw. zaw. o godz. 17 i 19.
Kino PALLADIUM — (Złota 7-9) — „Bitwa o szczyt”.
Kino POLONIA (Marszałkowska 361) — „Ostatni etap”.
Kino AKTUALNOŚCI Nr 1 (Marszałkowska 112) — Program Nr 24, godz. 11.
Kino AKTUALNOŚCI Nr 2 (Inżynierska 2) — Program Nr 13, godz. 13.
Kino STYLOWY (Marszałkowska 112) — „U pogoju tajemnicy”.
Kino TRĘCA — (Suzina) — „Krawonik Warg”.
Kino SYRENA — (Inżynierska 2) — „Nauczycielka wiejska”.

Kronika Stolicy

AKADEMIA 1-MAJOWA W ZNP
Zarząd Główny i Zarząd Stołeczny Związku Nauczycielstwa Polskiego w dniu 24 kwietnia br. o godz. 14.45 urządził akademię 1-Majową w lokalu własnym przy ul. Smulikowskiego Nr 6-B.
Całe nauczycielstwo Warszawy weźmie czynny udział w akademii w myśli tegoż rocznych haseł i Maju.

Z TOWARZYSTWA EUGENICZNEGO
W dniu 29 kwietnia br., tj. w czwartek o godz. 19 w auli Ministerstwa Zdrowia (Chocimska 24) odbędzie się posiedzenie Sekcji Prawno - Społecznej Towarzystwa z następującym porządkiem obrad: 1. Odtanie protokołu poprzedniego posiedzenia. 2. Wiadomości bieżące. 3. Stan finansowy. 4. Odczyt dra Romualda Sleszczyńskiego „Gospodarka eugeniczna człowieka w Polsce”. 5. Dyskusja. 6. Wolno wnioski.

ODBIÓR DALSZYCH DZWIĘGARÓW MOSTU ŚREDNICOWEJ
Odbiór 4 dalszych dzwięgarów mostu linii średnicowej nastąpi w pierwszych dniach przyszłego tygodnia. Dwa dzwięgary oddaje Chorzów, dwa Zabrze.
Razem odebranych już będzie 10 dzwięgarów, co stanowi połowę konstrukcji mostu linii średnicowej.

CO WIDZIAŁEM na XXI Międzynarodowych Targach w Poznaniu

Poznań, 25 kwietnia 1948 r.
Jak już donosiliśmy, w sobotę 24 kwietnia otwarte zostały MTP — 1948 roku.

Razem z 2.000 rzeszą zaproszonych gości weszliśmy na teren Targów.

Zwiedzanie rozpoczęliśmy od pawilonów krajowych. Długi, piętrowy szary gmach z szerokimi, czterozwrotnymi wrotami, nad którymi figuruje napis: „Centralny Zarząd Przemysłu Włókienniczego”, zaprasza nas do wejścia.

Wchodzimy, a raczej jakąś tajemną siłą zostajemy przeniesieni w bajkową po prostu krainę. Olbrzymie, przestronne hale mienią się tysiącami najwspanialszych kolorów i fantastycznych odcieni. Gra światła, źródło którego jest na pierwszy rzut oka niezbadane dla widza, sprawia, iż jesteśmy olśnieni i oczarowani wspaniałością pawilonu...

Innowacją udziału CZPW. w tego rocznych Targach jest zorganizowanie obok stoisk branżowych — stoisk fabrycznych.

Wyłowiono fabryki o najlepszej produkcji i najodpowiedniejszym asortymencie i one właśnie zdobyły prawo reprezentowania naszego przemysłu włókienniczego za pośrednictwem własnych fabrycznych pawilonów.

Stoiska te przyciągają się do spulnierzowania marki fabrycznej produkujących zakładów wśród odbiorców krajowych i zagranicą.

PRZEMYSŁ BAWELNIANY rozporządza ogólnym stoiskiem dyrekcyjnym i dziesięcioma fabrycznymi. Największe z nich przydzielono PZPB w Pabianicach i PZPB Nr 3 w Łodzi (dawn. Gayer).

W stoisku dyrekcyjnym zostały wyodrębnione działy, poświęcone za

(Od naszego specjalnego wysłannika z Poznania)

potrzebowaniu miast, wsi, wojska, PKP, eksportu itp.

W barwnej kompozycji pokazano najrozmaitszego rodzaju kretony, aksamity, podszewki, flanele, drelchy, materiały płaszczowe i ubraniowe, popeline, obrusy, kordy samochodowe i rowerowe, środki opatrunkowe, taśmy maszynowe i inne.

Niemniej ciekawie przedstawiają się stoiska PRZEMYSŁU WŁÓKIENNICZEGO, które zorganizowano w sposób podobny. Specjalnie wyróżniają się swym artystycznym układem i pięknymi deseniami materiałów stoiska PZPW Nr 3 i PZPW Nr 16.

Dyrekcja PRZEMYSŁU JEDWABNICZO-GALANTERYJNEGO prezentuje tkaniny ze sztucznego jedwabiu (ze szczególnym uwzględnieniem krat szkockich), plusze, dywany, tkaniny obiciowe i dekoracyjne, luksusowe — velour chiffony, tiule, koronki itd. Duże zainteresowanie u zwiedzających wywołują tzw. film - druki. Są to materiały żywo kolorowane w dwunastu, albo i więcej barwach.

Niezwykle pomysłowo zostało zorganizowane stoisko P.C.Z.J.N. w Miłanówku. Przed naszymi oczami przesuwa się cały cykl produkcji jedwabiu naturalnego, poczynając od jajeczka jedwabnika, poprzez produkcję przędzy jedwabniczej, do gotowej, gładkiej, lub artystycznie malowanej tkaniny.

Niejedną z naszych Czytelniczek byłaby zapewne w rozterce, którą z wystawionych tkanin wybrać sobie na suknie. Wszystkie bowiem są jednakowo wspaniałe.

Nie wolno nam w opisie pawilonu włókienniczego pominąć DZIAŁU

DZIEWIARSKIEGO, który pokazuje nam śliczne komplety bielizny damskiej, koszule nocne, szlafroki, kostiumy kąpielowe, oraz artykuły dziecięce i niemowlęce. Przyciągają wzrok północzochy damskie jedwabne, skarpety męskie i damskie.

Dyrekcja PRZEMYSŁU WŁÓKIENNICZYM prezentuje na Targach przędę dla celów tkackich, dziewiarskich, pończosznich i technicznych, włókna cięte, folię celofanową (peleryny damskie), pomyślowe zabawki artystyczne i, co może najbardziej zaciekać nasze panie, słynną przędę steelonową.

Niezależnie od tego, Tomaszowska Fabryka Szt. Jedw. zorganizowała piękne własne stoisko fabryczne, w którym prezentuje wszelkie swoje wyroby.

Oprócz tkanin i przędzy, oglądać możemy w pawilonie najróżniejsze artykuły techniczne.

Ekspozycja, wystawiona na tego rocznych Targach w Poznaniu przez krajowy przemysł włókienniczy daje obraz wielkiego postępu twórczej pracy 300-tysięcznej rzeszy włókienniczy w ciągu ostatniego roku.

Wychodzimy z pawilonu CZPW z przekonaniem, że z roku na rok produkujemy NIE TYLKO WIĘCEJ, ALE I LEPIEJ, że wyroby na szczele CORAZ ESTETYCZNIJSZE I DOSKONALSZE, ŻE ODPOWIADAJĄ ONE W CORAZ WYŻSZYM STOPNIU KRAJOWEGO I ZAGRANICZNEGO.

Zgola odmienny wygląd ma pawilon Centralnego Zarządu Przemysłu Metalowego.

Gmach pawilonu jest olbrzymi. Nie podzielony na działy, tworzy jedną wielką całość. Nic dziwnego zresztą, gdyż trudno było by giganty-

maszyny ustawić w kilkunastu nawet pokojach.

Ale i w tym wielkim pawilonie nie zmieścił się... skład pociągu, zbudowanego w zakładach Cegielskiego. Nowiutki parowóz, z doczepionym tendrem, wagonem osobowym, towarowym i innymi „dodatkami” kolejowymi, stoi na specjalnej bocznicy przed pawilonem.

W samym zaś pawilonie mamy wyroby przemysłu obrabiarkowego, motoryzacyjnego, kotlarskiego, narzędziowego i maszynowego.

Potężne przedsiębiorstwa państwowe, jak „Mostostal” i inne, prezentują swoje maszyny i konstrukcje. Przemysł metalowy i hutniczy demonstruje wszystkie niemal swoje wyroby: odlewy, narzędzia, meble stalowe, wyroby precyzyjne, optyczne itd.

Centrala Handlowa Przemysłu Elektrotechnicznego, mieszcząca się w tym samym pawilonie prezentuje zegary synchroniczne, wtórne, sygnalizacyjne i wieżowe, automaty schodowe, wyłączniki świetlne i inne mechanizmy.

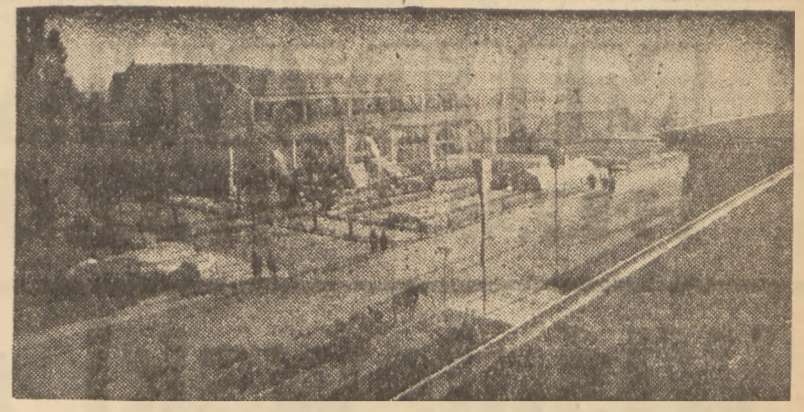
W gmachu słyszymy muzykę. To odbiorniki radiowe, wystawione przez Przemysł Elektrotechniczny.

Przy każdym odbiorniku umieszczona jest tablica, objaśniająca dookładnie jego budowę.

Na niedużym podium „rozgościł” się dział telegraficzny, odsłaniający swoje kulisy. Widać każdą cząstkę skomplikowanej maszyny i jej działanie.

Tak, narówni z połączonymi maszynami, traktorami i dźwigami, u nas nie gorzej budować precyzyjne przyrządy i aparaty elektryczne. Przyznają to jednomyślnie również i przedstawiciele firm zagranicznych.

T. SAPOCINSKI

MIĘDZYNARODOWE TARGI POZNAŃSKIE
Hala ciężkiego przemysłu Foto—Sztuka, Poznań

W kilku słowach o MTP

...POD ADRESEM ORGANIZATORÓW

wyrażamy słowa szczerzego uznania za ich mrończą pracę. Każdy szczegół urządzania gigantycznej imprezy Targów Poznańskich został dokładnie opracowany. Wbrew naszym „chłubnym tradycjom”, wszystkie konferencje i zebrania rozpoczynały się z podziwu godną punktualnością. Selki samochodów było kierowanych przez specjalnych speakerów z mikrofonami na odpowiednim poziomie, dzięki czemu uniknięto tak popularnych u nas „korków”.

...POD CZAS UROCZYSTERO RAUTU

w Sali Królewskiej starożytnego Ratusza mieliśmy niejedną okazję do pomyślowej rozmowy z naszymi zagranicznymi kolegami.

...JEDEN Z NICH

korespondent amerykańskiego dziennika powiedział m. in.: „nigdy nie wyobrażałem sobie, aby zmieszana i biedna Polska potrafiła zorganizować imprezę na tak wielką skalę. Skąd wzięliście na to „money”? Kiedyście się nauczyli produkować ta-

kie maszyny? Szczerze wam mówię, że się miło rozczarowałem na waszych Targach... Tak mówił amerykański korespondent, ale czy tak napisze!...

...CZEŚKI DZIENNIKARZ z uśmiechem uczrusza ramionami „kilka razy byłem w Polsce po wojnie i byłem pewien, że zobaczę tu rzecz niecodzienną i godną podziwu. Nie znacie, kolego, Polski, jesteście tu po raz pierwszy i stąd wasze zdumienie”.

...OD ŚWITU DO PÓZNEGO ZMIERZCHU
tłumy ludzi oblegały teren Targów. Dopiero około godziny ósmej wieczorem, gdy speakerka zapowiedziała, że zainstalowane megafony: „na teras marsz wojskowy. Pod dźwięki tego marsza wprzejmie prosimy o kierowanie się do wyjścia” — poznaliśmy, warszawianie, krakowianie — słowem cała Polska w miniaturze — niecierpliwie, ociągając się, rozpaceli wędrówkę w stronę bram wyjściowych.
A co będzie jutro? Przecież jeszcze na tydzień przed otwarciem Targów sprzedano 250 TYSIĘCY BILETÓW. WSTĘPU!
(18)

..... Zaczyna się „od niewinnego flirtiku”
z artykułu „Jakim prawem”

w N-rze 6

Tygodnika dla kobiet

Cena 1.10

Przyjaciółka

F-ka L. Zieleniewski i Fitzner Gamper

w Krakowie przy ul. Grzegorzeckiej 69
ogłasza

Przetarg nieograniczony na:

- 1) roboty murarskie i betonowe
- 2) " w sztucznym kamieniu
- 3) " ciesielskie
- 4) " blacharskie
- 5) " ślusarskie
- 6) " stolarskie
- 7) " zdunskie
- 8) " szklarskie
- 9) " parkieciarskie
- 10) " pokostnicze, malarskie
- 11) " instalacji siły i światła.

Które mają być wykonane w domu wielorodzinnym dla pracowników F-ki L. Zieleniewski na starej Olszy przy ul. Mogiłskiej 114 blok Nr 1 w 1948 r.

Podkłady kosztorysowe oraz bliższe informacje można otrzymać na miejscu pokój Nr 76, gdzie też należy składać oferty w podwójnych zalakowanych kopertach z napisem na roboty . . . do dnia 4.5.48 r. godzina 9 rano:

Otwarcie ofert nastąpi w sali konferencyjnej fabryki w dn. 4.5.48 r.

- O godz. 9 na roboty murarskie i betonowe
- " 10 " " w sztucznym kamieniu
- " 11 " " ciesielskie
- " 12 " " blacharskie
- " 14 " " ślusarskie
- " 15 " " stolarskie

W dniu 5.5.48 r.

- O godz. 9 na roboty zdunskie
- " 10 " " szklarskie
- " 11 " " parkieciarskie
- " 12 " " pokostnicze i malarskie
- " 13 " " inst. siły i światła

Do oferty należy dołączyć:

Kwit na złożone wadium w wysokości 1 procent sumy kosztorysowej względnie list gwarancyjny, kartę rejestracyjną i kartę rzemieślniczą. Oferty bez zabezpieczenia bankowego i posiadania karty rejestracyjnej i rzemieślniczej nie będą rozpatrywane. Dyrekcja Fabryki zastrzega sobie prawo dowolnego wyboru oferenta bez względu na wysokość sumy oferowanej względnie unieważnienie przetargu bez podania powodów i odszkodowania.

ZAKUPIMY Powielacz rotacyjny (CYKLOSTYL)

Oferty kierować Zjedn. Energ. Okr. Mazurskiego-Olsztyn, Knosy 1

REFERENTÓW

z branży elektrotechnicznej i chemicznej ze znajomością języków obcych. Zgłaszać się do Biura Pracy V piętro.

OGŁOSZENIE O PRZETARGU NIEOGRANICZONYM

Urząd Wojewódzki Kielecki ogłasza przetarg nieograniczony:

A. Na dostawę materiałów:

- 1) 700 m sześć. faszyny i 300 m sześć. kamienia miejscowego loco plac budowy pod Janowcem, pow. kieleckiego.
- 2) 100 m sześć. żwiru rzecznego i 50 m sześć. piasku rzecznego loco plac budowy w Winiarach, gm. Dwikozy, pow. sandomierskiego.
- 3) 400 m sześć. faszyny wiklinowej i 12.000 szt. palików sosnowych długości 1 k. i grubości 4—6 cm loco plac budowy Mikolajów, gm. Osiek, pow. sandomierski.
- 4) 100 m sześć. faszyny wiklinowej i 4.000 szt. palików jak w p. 3 loco plac budowy Gaj Osiecki, gm. Osiek, pow. sandomierskiego.
- 5) 10.000 szt. palików, jak w p. 3 loco plac budowy Sońciszany, gm. Koprzywnica, pow. sandomierski.

Termin dostawy 50% do dn. 31 maja i 50% do dn. 20 czerwca br.

B. Na budowę studni kopanych kręgowych:

- 6) 1 szt. w Górze Puławskiej, pow. kieleckiego.
- 7) 4 szt. w Nikisiałce, gm. Opatów, pow. opatowski.
- 8) 4 szt. w Woli Łagowskiej, gm. Łagów, pow. opatowski.
- 9) 3 szt. w Mokoszynie, gm. Dwikozy, pow. sandomierski.
- 10) 2 szt. w Międzygórzu, gm. Lipnik, pow. sandomierski.
- 11) 2 szt. w Leszczkowie, gm. Lipnik, pow. sandomierski.
- 12) 8 szt. w Motkowicach, gm. Motkowice, pow. jedrzeńowski.

Termin wykonania do 1 grudnia 1948 r.

Wzory ofert na każdą dostawę lub robotę oddzielnie. Warunki przetargowe i szczegółowe można otrzymać za zwrotem kosztów w Wydziale Wodno - Melioracyjnym w Kielcach, ul. Słowackiego 1, pokój 15, gdzie również należy składać oferty do dn. 8 maja 1948 r. godz. 10, poczem nastąpi otwarcie ofert.

Do oferty, należy dołączyć kwit Kasy Skarbowej w Kielcach na wpłacone wadium w wysokości 1% oferowanej sumy.

Urząd Wojewódzki zastrzega sobie prawo wyboru oferenta bez względu na oferowaną cenę, bądź unieważnienie przetargu bez podania powodów.

1233-K

PRZETARG NIEOGRANICZONY

Ministerstwo Leśnictwa ogłasza przetarg nieograniczony na budowę budynku siłowni w Fabryce Płyt Filisniowych w Czarnej Wodzie, pow. Starogard.

Wszelkie dane techniczne, jak również podkłady ofertowe otrzymać można w Biurze Technicznym Ministerstwa Leśnictwa w Warszawie, ul. Reja 3-5, pokój 446 w godz. 10—15. Oferty w zalakowanych kopertach bez znaków z napisem: „Oferta na budowę siłowni w Fabryce Płyt w Czarnej Wodzie” należy składać w wymienionym Biurze do dnia 7.V.1948 r. do godz. 11-ej, poczem o godz. 11.30 nastąpi komisyjne otwarcie ofert.

Do oferty należy dołączyć kwit wadialny na kwotę 600.000.— (słownie złotych sześćset tysięcy). Wadium należy uiścić w Kasie Ministerstwa Leśnictwa. Zastrzega się prawo unieważnienia przetargu, wyboru oferenta, podziału robót bez względu na wysokość sumy oferowanej i prawa do odszkodowania.

1240-K

F-ka L. Zieleniewski i Fitzner Gamper

w Krakowie przy ul. Grzegorzeckiej 69
ogłasza przetarg nieograniczony na:

rozbiórke budynków i oczyszczenie placu na terenie Fabryki L. Zieleniewski w Krakowie.

Podkłady kosztorysowe oraz bliższe informacje można otrzymać na miejscu pokój Nr 76 gdzie też należy składać oferty w podwójnych zalakowanych kopertach z napisem „Oferty na rozbiórke budynków i oczyszczenie placu na terenie fabryki L. Zieleniewski i Fitzner Gamper w Krakowie przy ulicy Grzegorzeckiej 69” do dnia 4.5.48 r. godz. 8 rano, o której to godzinie nastąpi Komisyjne otwarcie ofert w sali konferencyjnej.

Do oferty należy dołączyć:

Kwit na złożone wadium w wysokości 1 procent sumy kosztorysowej względnie list gwarancyjny, kartę rejestracyjną i kartę rzemieślniczą. Oferty bez zabezpieczenia bankowego i posiadania kart rejestracyjnych i rzemieślniczej nie będą rozpatrywane. Dyrekcja Fabryki zastrzega sobie prawo dowolnego wyboru oferenta bez względu na wysokość sumy oferowanej względnie unieważnienie przetargu bez podania powodów i odszkodowania.

1246-K

PRZETARG NIEOGRANICZONY Nr Nr 29, 30, 31 i 32

Dyrekcja Odbudowy Warszawskiego Węzła Kolejowego, Warszawa, ul. 6-go Sierpnia 37, ogłasza przetarg na roboty związane z budową przystanku osobowego przy ul. Chłopińskiego:

- a) Nr 29 — poszerzenie torowiska (roboty ziemne),
- b) Nr 30 — wibrobetonowe ogrodzenia oraz ścianka wysokiego peronu,
- c) Nr 31 — budowa budki kasowej - kontrolnej, ustępu i wykonanie ogrodzenia z siatki żelaznej,
- d) Nr 32 — wykonanie nasypu peronowego.

Poszczególne roboty należy traktować jako oddzielne obiekty.

Przedsiębiorca może przyjąć do wykonania poszczególne roboty, jak i całość.

Oferty należy składać do skrzynki ofertowej umieszczonej w Biurze Dyrekcji ad a), b), c) i d) — dnia 5 maja rb. do godz. 10-ej, gdzie można nabyć podkłady przetargowe i otrzymać informację.

1239-K

Przedsiębiorstwo Budowlane Ministerstwa Bezpieczeństwa Publicznego, Warszawa, Marszałkowska 26, ogłasza

Przetarg nieograniczony

na dostawę 200 szt. baterii ściennych, wannowych 2-drogowych z 2-a wentylami dla zimnej i ciepłej wody, z mieszakiem kurkowym, zaopatrzoną w rączkę porcelanową do przełączania na natrysk lub wannę, z przełącznikami kolankowymi o średnicy 3/4 i rozstępie 160 mm, jak TK 1325-T. Oferty w zalakowanych kopertach bez znaku firmowego, składane należy w Przedsiębiorstwie, pokój Nr 4 do godziny 12 dnia 4 maja 1948 r. Otwarcie ofert nastąpi w tymże dniu o godzinie 12.30. Przedsiębiorstwo Budowlane zastrzega sobie dowolny wybór oferenta oraz prawa unieważnienia przetargu bez podania powodów.

1248-K

PRZETARG NIEOGRANICZONY

Fabryka Central Automatem T-2 ogłasza niniejszym przetarg nieograniczony na wykonanie robót budowlanych w domu przy ul. Barskiej Nr 38 w Warszawie. Podkłady ofertowe otrzymać można w sekretariacie Fabryki Central Automatem T-2, ul. Barska 28-30.

Oferty w zalakowanych kopertach z napisem: „Oferta na odbudowę domu przy ul. Barskiej 38 w Warszawie” należy składać w sekretariacie Fabryki Central Automatem T-2 do dnia 5 maja 1948 r. godz. 10.

Otwarcie kopert nastąpi w dniu 5 maja 1948 r. o godz. 10.15 w Fabryce Central Automatem T-2, ul. Barska 28-30.

W kopercie należy umieścić kwit na wpłacone do Kasy Fabryki Central Automatem T-2 wadium w wysokości 2%. Wpłacone wadium nie podlega oprocentowaniu. Fabryka Central Automatem T-2 zastrzega sobie prawo:

- 1) Unieważnienie przetargu bez podania powodów i ponoszenia odszkodowania.
- 2) Dowolnego wyboru oferenta bez podania przyczyny i niezależnie od oferowanej ceny.
- 3) Zmniejszenia lub zwiększenia ilości robót przewidzianych kosztorysem.
- 4) Całkowitej lub częściowej dostawy materiałów.

1235-K

PRZETARG NIEOGRANICZONY Nr 28

Dyrekcja Odbudowy Warszawskiego Węzła Kolejowego, Warszawa, ul. 6-go Sierpnia Nr 27 ogłasza przetarg na wykonanie robót budowlanych wykończeniowych II serii budynku K. A. T. S. przy ul. Kijowskiej.

Oferty należy składać do skrzynki ofertowej, umieszczonej w Biurze Dyrekcji dnia 4 maja 1948 r. do godz. 10-ej, gdzie można nabyć ślepy kosztorys i uzyskać bliższe informacje.

1241-K

OGŁOSZENIE O ODROZCZENIU PRZETARGU

PFK i S. ul. Dworska 29 ogłasza, że termin przetargu na odbudowę II piętra domu mieszkalnego na terenie PFK i S. wyznaczony na dzień 30.4.48 r. ze względu technicznych ulega przesunięciu na dzień 20 maja 1942 r.

1243-K

DOM TECHNICZNO-HANDLOWY

KIN BRONISŁAW 18-ha

Łódź, Piotrkowska 168, tel. 111-94

Poleca: SZCZOTKI G REMOLAŃSKIE ARTYKULY TECHNICZNE ORAZ PRZEDZIAŁ NICOZ - TKACKIE 1244-K

OGŁOSZENIE

PRZESTRZEGA SIĘ

przed kupnem skradzionych maszyn do pisania Firmy „Olimpia Progress” Nr 552305 i Arytmometr „Oryginal Odhner” Nr 258395 stanowiących własność Państwowej Dyrekcji Państwowych Domów Towarowych, Warszawa, ul. Grzybowska 2-4.

1237-K

Ogłoszenia drobne

CHŁONIEC Samochodowe, wymiana, naprawa, oraz spawanie metali H. O. Ga, Wojska 23. 312

ZGUBIONO legitymację członkowską Zw. Zawodowych na nazwisko Tkaczyk Stefania, Mińsk — 28 — 2.

ZGUBIAM legitymację ANP. Min. Przem. i Handlu, Zw. Zaw. Pracow. Państw. — Strynkiewicz Wanda. 341

ZGUBIONO legitymację tramwajową na nazwisko Zawadzki Józef, Pracownik Elektryk. 342

GIĘTE szuby, wszelkiego rodzaju poleca wytwórnia B-c Chrośelkowskiej, Warszawa, ul. Chelmyńska 52. 503

MASZYNO do liczenia kupiny „Arytmometr” Biuro Ogłoszeń „Prasa”, Smolna 13. 504

SPYALNIA w bardzo dobrym stanie, sprzedam. Zgłoszenia między 4 — 6 Kazimierzowska 77-6. 505

FORTEPIAN Bechsteina w dobrym stanie okazjynie sprzedam. Oferty pod Bechstein do „Prasa” Smolna 13. 570

JEDNOPIĘTROWA willa z ogrodem do sprzedania pod „Szybka decyzja” Smolna 13. 500

KUPIMY dom na przys. o-koło 30 ubikacji przy ul. Marszałkowskiej. Zgłoszenia pod „Dobra Sita” „Prasa” Smolna 13. 501

MASZYNISTKA, rutynowa na ze znajomości stenografii potrzebna. Zgłoszenia pod „Dobra Sita” „Prasa” Smolna 13. 509

BUCHALTER — Bilansista znajdzie dobrze płatne zajęcie w poważnej instytucji pod „30.000” „Prasa” Smolna 13. 508

SKLEP na Pradze przy ul. Targowej kupię. Zgłoszenia pod „Szybki wyzysk”. Biuro Ogłoszeń „Prasa” Smolna 13. 507

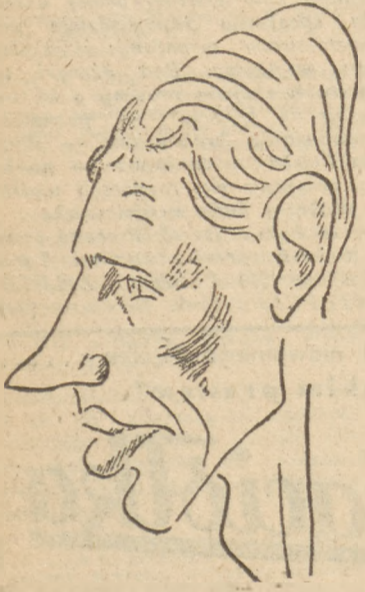
MIĘDZYNARODOWY BIEG KOLARSKI

Warszawa - Praga - Warszawa 1-5-9.V.48

Wiśniewski (ZS „Gwardia”)

najlepszym kolarzem w wyścigu o puchar płk Konarzewskiego Śnieg i deszcz przerzedza szeregi kolarzy i publiczności

W niedzielę rozegrany został w Parku Paderewskiego w Warszawie ogólnopolski wyścig kolarski o puchar płk. Konarzewskiego. Wyścig ten był ostatnią próbą naszych kolarzy przed międzynarodowym biegiem Warszawa - Praga - Warszawa. Trasa wyścigu przebiegała w obwodzie zamkniętym i wynosiła 100 km. Aby przebyć cały dystans, kolarze musieli przejechać około 55 okrążeń, z których każde liczyło około 1.800 m.

CZYŻ

Wyścig zaliczyć należy do imprez udanych, chociaż pogoda wyjątkowo nie dopisała. Przez cały czas wyścigu padał na przemian deszcz ze śniegiem, który nie tylko utrudniał widzialność zawodnikom, ale i sprawił, że trasa stała się „ciężka”, co w znacznym stopniu utrudniało samą jazdę. Na starcie zawodów stanęło 39 zawodników, reprezentujących ośrodki kolarskie z całej Polski. Na krótko przed samym startem, jednemu z fauorytów wyścigu, do jakich zaliczyć należy Siemińskiego, przekreślił się gwint przy kierowniku. Siemiński próbował jeszcze naprawić defekt, jednak nie zdążył tego zrobić przed startem i zrezygnował z udziału w wyścigu. Z bardziej znanych kolarzy na sku-

tek defektów wycofali się: Kapiak J., Wandor; Grzelak, Gryniewicz, Pietraszewski i Nowoczek. Najgorszym pechowcem okazał się sympatyczny Kapiak, którego żona, jeszcze na dobiek złego, złamała nogę, spadając z kamiennego gniazda, skąd obserwowała przebieg wyścigu. Niemalą niespodzianką wyścigu było zdublowanie przez czółówkę, (Wiśniewski, Gabrych, Czyż i Leśkiewicz junior), dwóch kolarzy, należących do ekstraklasy — Napierałę i Wójcika. Jest to jednak do pewnego stopnia wy tłumaczone złymi warunkami atmosferycznymi.

PRZEBIEG WYŚCIGU

Ze startu ruszyli wszyscy zwartą grupą i stan ten utrzymywał się przez dwa okrążenia. Po przejechaniu 4 km, kilku zawodników zaczęło stopniowo pozostawać w tyle za czółówką, którą prowadził przez dłuższy czas Pietraszewski. Próby ucieczki inicjowane kilkakrotnie przez Grzelaka i Pietraszewskiego, były szybko likwidowane przez pozostałych kolarzy, jadących w czółówce. Zawodnicy jadący z przeciętną szybkością około 31 km na godzinę, zaczęli się zbliżać do 27 kilometra, na którym miał być rozegrany lotny finisz. Pierwszym na finiszu był Gabrych, w czasie 59.20 min., przed Olszewskim i Kudertem.

W międzyczasie wycofują się na skutek defektu roweru, jadący dotąd w czółówce Kapiak i Pietraszewski, który zrezygnował z jazdy ze względu na ciężkie, zwłaszcza dla niego, warunki atmosferyczne. Czółówkę te raz poprowadził Gabrych, mając na kółku Czyża i Wiśniewskiego. Jadący razem z nimi Leśkiewicz, „zrobił” gumę i po zmianie jej rozpoczął wraz z Wójciszkiem pogoń za czółówką.

Na 43 kilometrze kolarze mieli trzeci z kolei finisz, który wygrał o pół koła przed Gabrychem Wiśniewski w czasie 1:26:10. Za wygranie tego finiszu Wiśniewski otrzymał nagrodę redakcji „Głosu Ludu” w postaci zegarka na rękę. Po przejechaniu 24 okrążeń do czółówki dochodzą Leśkiewicz i Wójciszek.

Czółówką, jadąc w dalszym ciągu z prędkością 31 km na godzinę, zbliżyła się do 63 kilometra, na którym miał się rozegrać trzeci z kolei finisz. Wraz ze dzwonkiem alarmują-

ym, ostatnie okrążenie przed finiszem trójka lodzian: Czyż, Gabrych i Leśkiewicz zainicjowała ucieczkę. Zdawało się już, że zwycięzcą trzeciego finiszu będzie Gabrych. Jednak na ostatnich trzech metrach zdołał go jeszcze wyprzedzić o ćwierć koła tegoroczny mistrz Polski na przełaj — Czyż, który dystans 63 km przebył w czasie 2:01.5.

Po przejechaniu 65 km prowadzący dotąd wspólnie Wiśniewski, Gabrych, Czyż i Leśkiewicz oderwali się od drugiej grupy, w której jechali Wrzesiński, Łazarczyk i Wójciszek, mając nad nimi przewagę półtorę minuty. Stało się już jasne, że wyścig powinien rozegrać się pomiędzy pierwszą czółówką.

Czwarty finisz nastąpił na 81 km. Wygrał go po zacietej walce Wiśniewski, wyprzedzając Czyża dostownie o centymetry. Czółówkę poprowadził Gabrych, który był bodajże najpra-

cowitszym zawodnikiem wyścigu. Finisz główny rozegrany został na ostatnich metrach. Zdawało się, że zwycięstwo przypadnie w udziale tegorocznej rewelacji kolarskiej — Czyżowi. Prawie na ostatnich dwóch metrach Wiśniewski wyprzedził lodzianina. Na trzecim miejscu uplasował się Gabrych, na czwartym Leśkiewicz. Czas zwycięzcy 3:14:09 nie jest specjalnie dobrym wynikiem, musimy pamiętać jednak o tym, że zawodnicy jechali podczas dość silnego wiatru i padającego śniegu.

Przed wyścigiem licencji odbył się bieg na 25 km dla tzw. kartowiczów, który wygrał Iwanowski (ZS „Gwardia”) w czasie 49.37, przed kolegą klubu boym Cuchem i Niegockim WTC.

Organizacja zawodów, spoczywająca w rękach ok. L. Bobra, bardzo dobra. Należałoby sobie życzyć, żeby ZS „Gwardia” tego rodzaju zawody organizowała jak najczęściej.

Komitet Honorowy Biegu Kolarskiego Warszawa - Praga

Ob. WL. KOWALSKI — Marszałek Sejmu Ustawodawczego.

Tow. J. CYRANKIEWICZ — Premier Rządu R. P.

Ob. A. KORZYCKI — wicepremier Rządu R. P.

Marszałek M. ZYMERSKI — minister obrony narodowej.

Tow. Z. MODZELEWSKI — minister spraw zagranicznych.

Tow. S. SKRZESZEWSKI — minister oświaty.

Tow. pos. WL. BIENKOWSKI — przedstawiciel KC PPR.

Tow. pos. RECZEK — przedstawiciel CKW PPS.

Ob. pos. A. JUSZKIEWICZ — przedstawiciel NKW SL.

Ob. pos. F. SZLEZAK — przedstawiciel CK SD.

Tow. pos. K. WITASZEWSKI — przewodniczący KCZZ.

Tow. pos. J. ALBRECHT — I sekretarz Kom. Warszawskiego PPR.

Tow. pos. J. RUSTECKI — przewodniczący Warszawskiej Rady Zw. Zawodowców.

Tow. ST. TOLWIŃSKI — prezydent m. st. Warszawy.

Ob. wicemin. W. BARCİKOWSKI — przewodn. Komitetu Słowiańskiego.

Ob. mln. RABANOWSKI — przewodniczący Tow. Przyjaźni Polsko-Czechosłowackiej.

Tow. gen. WITOLD — przewodniczący Zw. Uczestników Walki Zbrojnej.

Tow. J. ZARZYCKI — Przewodniczący Zarządu Głównego ZWM.

Tow. L. MOTYKA — przewodniczący OM TUR.

Ob. J. OZGA-MICHAŁSKI — wiceprzew. Zarządu Gł. Z. „Wiel”.

Ob. pos. NAGÓRSKI — przewodn. Zw. Młodzieży Demokratycznej.

Ob. ST. IGNAR — przewodn. Rady Naczelnej dla Spraw Młodzieży i K.F.

Ob. płk. BRANIEWSKI — Komendant Główny „Służba Polsce”.

Ob. inż. W. KUCHAR — dyrektor G. U. K. F.

Ob. pos. H. LUKREK — prezes Zw. Zaw. Dziennikarzy RP.

Poza tym do Komitetu weszli przedstawiciele dyplomatyczni państw bliźniaczych udział w wyścigu.

„Tęcza” (Łódź) — „Warta” 9:7 w boksie

Adamski i Szymura spóźniają się na wagę...

Ostatni z cyklu rozgrywek o druży nowe mistrzostwo Polski w boksie mecz na terenie Łodzi zakończył się nieoczekiwanym zwycięstwem łódzkiej „Tęczy” nad poznańską „Wartą” w stosunku 9:7.

Wynikiem tym „Tęcza” wysunęła się na trzecie miejsce w tabeli przed „Wartą”. Już przed zawodami lodzianie prowadzili 4:0, bowiem pięściarz „Warty” Adamski i Szymura spóźnili się na wagę, co w konsekwencji pociągnęło za sobą oddanie punktów wal kowerami. Mecz stał na niskim poziomie.

Wyniki techniczne: w muszej: Liedtke („Warta”) wypunktował wysoko Bernarka II („Tęcza”);

w koguciej: Biskupski („Warta”) uległ na punkty Matekdemu („Tęcza”). Obaj zawodnicy ukończyli walkę b. wyczerpani;

w piórkowej: Szymański („Warta”)

zremisował z Jurkiem („Tęcza”), który był w pierwszej rundzie do 3 na deskach;

w lekkiej: Ratajczak („Warta”) wy mienił z Gryminem („Tęcza”) przez trzy rundy celne ciosy z dystansu Walka zakończyła się wynikiem remisowym;

w półśredniej: Vogt („Warta”) stoczył z Mazurem („Tęcza”) nadzwyczaj zaciętki pojedynek. Już w pierwszej rundzie po lewym sierpie Vogta w żołądek Mazur kłękła do pięciu na deskach. Walczy ostrożnie, lecz w drugiej rundzie „nadziewa” się na kontrolę z prawej i znów „ładuje” do 4-ch na deskach. Vogt opadł jednak zupełnie na siłach i w 3 rundzie Mazur rozpoczął finisz. Vogt z trudem przetrwał do końca. Zwycięstwo na punkty Vogta widownia przyjęła gwizdami;

w wadze średniej: Trzesowski („Tęcza”) otrzymał punkty walkowerem;

w wadze półciężkiej: Franek („Warta”) stoczył z Markiewiczem („Tęcza”) najlepszą pod względem technicznym walkę dnia. Franek lepszy technicznie, punktował z obu rąk, nieznacznie przeważając również w zwarcjach. Ogłoszony remis, wyraźnie krzywdził pięściarza „Warty”;

w wadze ciężkiej: mistrz Polski Jaskóła („Tęcza”) zdobył punkty wal kowerem. Na towarzyską walkę z Szymurą Jaskóła nie chciał się zgodzić.

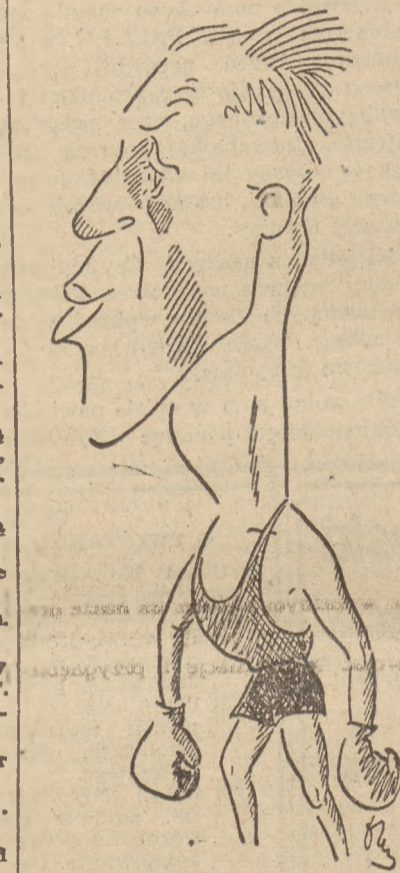
Sędziował w ringu kpt. Neuding (Warszawa), na punkty Markowski (Śląsk), Landau (Wrocław) i Rosiński (Warszawa).

Widzów ok. 1.000.

W skrócie

Niedzielne piłkarskie mecze Ngowe dały wyniki następujące: „Wista” — „Polonia” (Bytom) 5:0 (2:1); „Cracovia” — „Bymer” 2:1 (1:1); „Ruch” — ZSK Poznań 2:0 (1:0); „Garbarnia” — „Warta” 5:0 (1:0); „Polonia” (Warszawa) — „Widzew” 6:1 (2:1); AKS — ŁKS 4:1 (0:0); WKS „Legia” — „Tarnovia” 3:1 (1:1).

Mecz motocyklowy na żużlu Morawy — Śląsk rozegrany w Katowicach, zakończył się zwycięstwem Morawy w stosunku 29:19. Goście mieli lepsze i silniejsze maszyny od Polaków. Najlepszymi zawodnikami byli: Havelka (Morawy) i Jankowski (Śląsk).

SZYMURA

I. OLBRACHT

53)

ANNA — PROLETARIUSZKA

PRZEŁOŻYŁA

H. GRUSZCZYŃSKA - DUBOWA

o godz. 11 przed południem nadeszła z Radotina wiadomość, że na tamtejszej stacji udało się żandarmerii aresztować mordercę. Kupił bilet do Mariańskich Łaźni i czekał tutaj na pociąg przedpołudniowy. Do Radotina udał się natychmiast komisarz Bubnik i kazał zbrodniarza odstawić pod eskortą do Pragi, gdzie go zaraz poddał dokładnemu przesłuchaniu.

Aresztowanym okazał się 29-letni Milan Jowanowicz z Zagrzebia, dobrze znany praskiej policji i wielokrotnie karany oszust międzynarodowy.

ZEZNANIA MORDERCY

Jowanowicz przedstawił żandarmerii radotńskiej dokumenty na nazwisko Maks Haniewski, kupiec z Warszawy. Ale ten podstęp nie pomógł. I to nie tylko dlatego, że fotografia Jowanowicza znajduje się w albumie przestępców a odcisk palców w albumie daktyloskopycznym, ale także i dlatego, że on sam jest dyrektorem policji dobrze znany. W roku 1917 został zasądzony przez praski sąd przysięgłych za stręczycielstwo, kradzieże kieszonkowe i oszustwo na 18 miesięcy ciężkiego więzienia, które odsiedział na Pankracu. Po wypuszczeniu został przez policję praską wydany władzom jugosłowiańskim. Milan Jowanowicz po krótkim wzdraganiu przyznał się do swej tożsamości przed komisarzem śledczym.

To jest wszakże jedyne, do czego się przyznaje. Wszystkiemu innemu zaprzecza. Z morderstwem nie ma nic wspólnego. Dziś rano w hotelu „Pod modrą gwiazdą” nie był, gdzie jest Sektapawilon — nawet nie wie. Przy tych twierdzeniach konsekwentnie ob staje. Swego praskiego adresu podać nie chce, twierdząc, że do Pragi przyjechał dopiero wczoraj, a noc spędził częściowo w nieznanym mu kawiarni, częściowo w mieszkaniu nieznanym mu prostytutki. Na pytanie, dlaczego — skoro jechał do Mariańskich Łaźni — nie wsiadł na praskim dworcu, tylko zdecydował się na dwugodzinną drogę piechotą aż do stacji Radotin, odpowiada, że po przechulanej nocy czuł się niedobrze i miał potrzebę przechadzki. Przy Milanie Jowanowiczu znaleziono w chwili aresztowania ponad pięć tysięcy koron; poza tym nic podejrzanego. Jechał bez bagażu.

Jest prawdopodobne, że bagaż Jowanowicza jest ukryty gdzieś w Pradze. Policja czyni poszukiwania.

OSTATNIE WIADOMOŚCI

W ostatniej chwili donoszą nam: „Dziś po południu skonfrontowano aresztowanego Milana Jowanowicza z kilkoma świadkami. Portier hotelu „Pod modrą gwiazdą” rozpoznał go z całą stanowczością. Został także poznany przez kelnera, pracownicę prywatną Paulę Sz., prostytutkę Józefę R. i płatniczkę Sektapawilonu, Nowaka, jako współuczestnik czwartkowej hulanki. Jowanowicz mimo tych przekonujących dowodów ob staje przy swoim wypieraniu się. Śledztwo toczy się dalej”.

Tonikowi głowa mało co nie pękła od tej gmatwaniny. Siedział na polnej miedzy, z rękami zwieszonymi wzdłuż ciała i oczyma wpatrzonymi tępo w podeptaną kępkę trawy. Z obu stron osłaniały go ściany chwiejącego się zboża.

Milan Jowanowicz! Gustaw Breuer! Co to się stało i co się to dzieje? Ani wzmianki o hrabim Bellaffym.

Zajrzał jeszcze do kilku wydań wieczornych gazet. Wszędzie było to samo. Nigdzie ani wzmianki, która by mu pomogła rozwiązać zagadkę.

W głowie mu wirowało.

Potem zmęczony, jak po ciężkiej pracy, podźwignął się i poszedł w stronę przystanku tramwajowego. Już zmierzchało.

Pojechał do miasta. Na Mustek, gdzie Kerekes stawał z gazetami. Nie było go tam. Nie było go na rogu żadnej z okolicznych ulic. Gdzie zaś mieszka, Tonik nie wiedział.

(C. D. N.)

Był w szarym sportowym ubraniu, brązowych kamaszach czapkę w kratkę. Miał lat około trzydziestu, wybitnie czarne bokobrody, czarne oczy, w ogóle uderzająco semicki wygląd. (Milan Jowanowicz jest Jugosłowianinem. Przyp. Redakcji). Zapamiętałem dokładnie godzinę na zegarze, wiszącym w mojej łozy, ponieważ człowiek ten wyglądał charakterystycznie. Człowiek ten był mi znany. We czwartek ubiegłego tygodnia, gdy miałem wolną noc, wybrałem się z moim przyjacielem, panem Józefem K., płatniczym z „Reprezentacyjnego Domu” i pannami Paulą Sz. i Józefą R., do Sektapawilonu. Przyszliśmy tam około trzeciej nad ranem. W jednej łozy siedziało towarzystwo, składające się z czterech panów i kilku pań z półświatka, które zwracało na siebie uwagę głośnym zachowaniem i ogromną rozrzutnością. Pili szampana marki Pommery i częstowali cygańską kapele. Rachunek ich musiał wynosić kilka tysięcy, według mej orientacji na pewno sześć lub siedem. W tym towarzystwie znajdował się także zamordowany pan Gustaw Breuer, który już wtedy u mnie mieszkał i którego więc znałem, oraz pan, którego widziałem dziś rano, jak schodził po wpół do ósmej po schodach. Pomyłka jest wykluczona. W tym czasie nikt z gości na pierwsze piętro nie wchodził, ani stamtąd nie schodził, oprócz wymienionego pana. Na górę i na dół chodził tylko personel hotelowy i robotnicy, pracujący na strychu. Frekwencja o tej porze jest mała, bo pociągi dalekobieżne odjeżdżają już przed siódmą rano. Między siódmą a ósmą wyszli z hotelu dwaj panowie, pani z dziewczynką i dwie starsze panie, jednakże wszyscy oni siedzieli razem jeszcze przed siódmą w kawiarni hotelowej przy śniadaniu. Kiedy pan o semickim wyglądzie, w turystycznym ubraniu, wchodził na górę, tego nie mogę dokładnie powiedzieć, ponieważ w chwili, gdy go zobaczyłem, informowałem wspomniane panie i na zegar nie zwróciłem uwagi. Ale moim zdaniem mógł być na górze cztery albo pięć minut. Przy czterech czy pięciu minutach nie ob staje, ale twierdząc, że nie był na górze dłużej jak kwadrans”.

Po tych nadzwyczaj cennych informacjach uruchomiono zaraz aparat policyjny. Wszystkim komisariatom policji w Pradze i wszystkim okolicznym posterunkom żandarmerii przekazano opis mordercy i zarządono poszukiwania. Szczególną uwagę poświęcono dworcem kolejowym. I rzeczywiście